

De .ii. subeundū esse militiā virtutēq; immortalē esse edocet.

h ANGVSTAM amice. Iā in principio huius tertii libri proposuit se ea cantaturum. que & si vulgo abhorrent. vtilissima tamē essent ad teneram etatē bonis moribus informandam. Admonet ergo pueritiā. vt a prima etate in laboribus atq; parsimonia viuere assuescat. vt inde fortitudinem animi & temperantiā sibi compareret. optima enim virtus est temperantiā. & que iure optimo prudentiē custod appellari possit. Qua propter greci hanc virtutem sophrosiā nem. id est prudentiē custodem dixerunt.

VITAMQVE SVB dīo. q. d. quod in tenera etate & molliuicula addiscat duriora ferre. et assuescat eggestari. & labori militari.

a ^{grauem} ^h **Ngustā** amice pauperiem pati

Robustus acri militiā puer
.i. hostes species p genere.

Condiscat & parthos feroces
timendus

Vexet eq̄tes metuendus hasta
aere sub sole sub imbr. periculosis

Vitamq; sub dīo & trepidis agat
q futurus vir est

In rebus. illum ex menibus hosticis
dimicantis.

Matrona bellantis tyranni
filia matrone

Prospiciens & adulta virga
ignarus

Suspiret: eheu ne rudis agminum
puoce .i. dū tangatur vel tangitur

Sponsus lacescat regius asperum
.i. romanū militē strenuū

Tactu leonem: quem cruenta
is

Per medias rapit ira cedēs.
honorificum

Dulce & decorū est pro patria mori
hic ostendit eos maxime periclitari qui fugiunt

Mors & fugacem persequitur virum.

k **ILLVM** ex menibus. Sensus est. illum romanum militem bellifasuerum & strenuum timeat regia hostis vxor a moenibus cum aspiciens: timeat inquam ne suo viro concurrat in bello. Ordo autem est. Prospiciens illum ex hosticis menibus matrona bellantis tyranni. & adulta virgo suspiret.

l **DVLCE** & decorum. Edocet cerpuschrum esse pro patria mori ergo pugnandum nō fugiendum est. cum etiam fugentibus mors magis instet.

m **IUVENTE.** Genitius est ab eo quod est iuuenta iuente.

n **POPLITIBVS.** Poplites ligamenta genu. que quoniam nerui sunt. & robur & imbecillitatem pro eorum qualitate afferunt.

o **TIMIDOQVE** tergo. Hoc est fugientium. vt est. Et in tergum fugientibus ingerit hastas. tergum autem pro quibuscūq; membris posuit posterioribus. que vulnerari solent his qui in prelio fugiunt.

p **VIRTUS** repulsę. Sensus est. quod virtute peditus nunquam repulsam habere potest. splendet enim per se incorruptis honoribus. quos in se habet vnde si peteret magistratum. nec populi fauorem haberet. repulsam nō habet. quia omnino dignus est magistratu ipso fungi.

q **NEC** sumit aut ponit. Sensus est. Quod virtute peditus non sumit. aut relinquit magistratus arbitrio populi fauentis vel obstantis. quoniam omnino virtute sua illud meretur exequi. nec aliquis ei auferre potest vel dare quod est in ipso positum.

r **SECURES.** Consulatus. aut dicturas aut preturas quarum insignia sunt secures & falces.

f **VIRTUS** recludens. Ostendit virtute peditos humana despici

si. debilis & non apere bellis

Nec parcat imbellis iuente

.i. fugient

Poplitibus; timidoq; tergo.

ignara ignominiose

Virtus repulsę nescia sordidę

incorrupta splendet

Intaminatis fulget honoribus.

virtus de

Nec sumit aut ponit secures

vulgare fauoris

Arbitrio popularis aurg.

open. na

Virtus recludens immeritis mori

l. omnibus.

Celum negata tentat iter via.

vilium hominum consortia

Cœtusq; vulgares & vdam

.i. virtus res carenas.

e. velocissime labente

Spernit humum fugiente penna.

virtus

Est & fideli tuta silentio

hec sacra pro oini archano posuit

Merces; vetabo qui cereris sacrum

patescere.

Vulgarit arcanę: sub isdem

p recto p. n.

Sit trabibus. fragilemq; mecum

in pelagus v. m. r. a. e.

iupiter

Soluat phaselum: sepe diesper

scelerato

innocentem.

Neglectus incesto addidit integrū.

præsumptem

Raro antecedentem scelestum

leno.

Deseruit pede poena claudo.

cere. appetereq; celestia. illisq; diuinis honores exhiberi. cum inter ce licolas referantur.

t **FUGIENTE** penna. tanquam ipsius virtutis fama terras fugiens celum petat.

v **EST & fideli.** Ostendit virtutem ipsam secreti tenacem esse. & fidelem.

x **QVI** cereris sacrum. Cereris sacra mystica erant id est secreta. nec vulgari licebat. dicunt enim eam occulte consiliis vsam fuisse donec filiam reperiret.

y **SVB** isdem. Sententia est. neq; mecum habitabit. neq; vna nauigabit. nam per sepe euertit aut domum aut nauigium deus. vt puniat scelestum qui ibi sit. vnde necesse est quod & qui boni sunt cum illo pereant.

z **PHASELVM.** fluuiale nauigium est. vnde & circumpectis vehitur sua rura phaselis.

a **RARO** antecedentem. Ordo est. poena claudo pede raro deseruit scelestum antecedentem. Nam vt etiam Valerius li. i. scribit Leno gradu ad vindictā sui diuina proccedit ira tarditatemq; supulicij grauitate compensat. Et iuuenalis sat. xlii. Vt sit magna tamen certentia ira decorum ei.

Argumentum odes. iii.

f **Cribitur** sapientem virum & optimum nulla seditione nullisq; minis tyranni non tempestatibus: non iouis fulmine: posse a solida & integra mente concuti et moueri si etiam mundus rueret impavidum ruine ferirent. itaq; virtute & mente innixius pollux & hercules celum ascendere. in ter quos quiddam ipse quoq; Augustus accumbet. Hac item virtute a tigribus vectus est bachus. Hac inquam virtute Romulus martis equis & militie glorie fugit inferos: celum ascendit iunone etiam p mittente: dum dī consilium super hoc agerent. Refert inde plurima Iunonis verba in romuli romano rumq; gratiam prolata. Admonet postea musam vt deorum sermones referre desinat. Cum lyricis iocosa tantum non seria grauiq; conueniat. Hoc dicit.

De. iii. ad musas de Augusto stoice Iustitiam laudat

b IVSTVM & tenacem. Ordo est iustum virum solida mente. & tenacem propositi non quatit ardor civium iubentium prauia.

c TENACEM propositi. id est fortem & constantem & in proposito perseverantem. nam fortitudinis partes sunt. Constantia confidentia magnanimitas perseverantia. patientia magnificentia & severitas. verum magnanimitatis partes sunt dignitas & liberalitas magnificentie vero gloria amplitudo studium & exercitium, ergo tenacem propositi intelligit perseverantem. Est autem perseverantia qua fortitudinis partem esse posuit in re bene considerata stabilis ac perpetuo mansio.

d AVSTER dux turbidus. ode quoque. iii. li. de eodem ait nec rabie noti quo non arbiter adrie maior tollere seu ponere vult freta.

e NEC fulminantis. Seditia est nihil unquam futurum tam horrendum. quod illum a vita recte instituta dimoveat. neque si mundus ruat expauescet illius ruina.

b ^{.i. constantem.}
i Vstum et tenacem propositi virum;

^{furoz} ^{seditio iniqua} ^{spemantium}
Non civium ardor prava iubentium

^{severa} ^{terrentis}
Non vultus instantis tyranni

^{concurrere} ^{firma} ^d
Mente quatit solida; neque auster

^{concurrere illum}
Dux inquieti turbidus Adrię;

^e
Nec fulminantis magna Iovis manus

^f
Si fractus illabatur orbis

^{.i. iustitia. constantia} ^{quos; orbem terrarum dicitur} ^{2 fortitudine.}
f Impavidum ferient ruine

^{vehementer nixus}
g Hac arte Pollux & vagus Hercules

^{sedecus} ^{discumbens}
Innixus arces attigit igneas.

^{pulchro} ^{porio decorum}
h Quos inter Augustus recumbens

^{.i. arte 2 virtute.} ^{pugnantem}
Purpureo bibit ore nectar.

^{in consuetudine}
Hac te merentem bacbe pater tuę

^{arte 2 virtute.} ^{romulus}
i Vexere tigres indocili iugum

Collo trahentes; hac Quirinus

f IMPAVIDVM feru. Id fortis viri officium est. unde philosophus. iii. li. ethi. ait is igitur homo fortis proprie dicitur. qui circa honestam mortem. & ea omnia que repente eueniunt atque afferunt interritus est.

g HAC arte Pollux. Ostendit exemplis homines virtute & iusticia inter deos esse relatos.

h QVOS inter Augustus. Vult Augustum quoque in deorum numero haberi. loquitur autem ut ille Tu das epulis accumbere diuum nam homines per merita deorum conuiuuiis adhibebantur.

i HAC te. Repetio est. hanc enim dictionem in initio clausule ter ponit **k** VEXERE tygres. Poete tygres bacho dant (teste probo) ut per earum colorem in vino varias hominum esse mentes intelligamus. vel ut per eas seuitia demonstretur quod quidam poti infinitam excedunt crudelitatem.

l HAC Quirinus. Hunc in Augusti laudem commemorat.

m MARTIS equis. Bene mar-
tis equis. nam & martis filius fue-
ret et quia rebus bellicis claruerat.

n GRATVM elocuta. Non est
alia hec oda quam superior. sed illi
adheret quare falluntur qui eas se-
perant. quippe cum manifeste here-
at hoc modo. hac quirinus. m. e. a.
f. Gratum elocuta consiliantibus
iunone diuis. significat hac romu-
lum in celum receptum iunone mi-
tigata romanis quibus aliquā diu
propter iram quā in troianos ha-
buit irata fuit.

o ILION ilion. Sunt iunonis ro-
manis conciliate verba ad deos.
Ordo est fatalis & incestus iudex
& peregrina mulier vertit in cine-
rem ilion. vt in puluerem ilion dā-
natum mihi & castę minerue cum
populo & fraudulēto duce ex quo
laomedon destituit deos pacta
mercede.

p ET mulier peregrina. peregrini-
na dixit ad exaggerationem nam
magna est ignominia mulieri cum
patriā mutat vt Vir. Fœmina que
nostris errans in finibus urbem.

q EX quo destituit deos. Fabu-
lantur enim dirutis mœnibus tro-
ianis ab hercule pactum. pactum
fuisse laomedontem se ingens aur-
ri pondus Neptuno apolliniquē da-
turum si illi menia restaurarent. ac
deinde opere absoluto pacta mer-
cede deos defraudasse quod non
nulli ad historiam referunt. dicunt
enim cum deesset pecunia ad repa-
randos muros regem eam que in
templo apollinis & Neptuni sacra
erat assumpsisse diis pollicitū bre-
ui ipsam reposituram. nec tamen
reposuisse. quod periuriū ita deos
commouit vt accedēibus deinde
nouis in iuriis in iunonem miner-
uam que iniquitate iudici a paride
illatis illi urbem iunoni Minerue
q̄ damnarit.

^{.i. inferos ipsos}
m Martis equis acheronta fugit

^{p. gratę}
n Gratum elocuta consiliantibus

<sup>ne enim nominabatur
q̄ in troia regione fuit</sup>
iunone diuis: ilion ilion.

^{extolito paris} ^{ironice iurē iudicem.}

Fatalis incestusq; iudex:

^{.i. helena} ^{funditus eruit}
Et mulier peregrina vertit

^{q̄}
In puluerem: ex quo destituit deos

^{p. missa p. n.} ^{p. a me}
Mercede pacta laomedon mihi

^{dominatum destinari ad perdendum}
Castęq; damnatum minerue

^{.i. ipso laomedonte}
Cum populo & duce fraudulento

^{helene}
Iam nec lacene splendet adulterę

^{infamis} ^{f. splendet} ^{familia}
Famosus hospes: nec priami domus

^{p. p. r. laomedontis} ^{grecoꝝ}
Periura pugnaces achiuros

^{auxilios}
Hectoreis opibus refringit.

^{in plures annos prolongatum.}
Nostrisq; ductum seditionibus

^{quicquid morde hinc}
Bellum refedit. protinus & grauis

^{odiosum romulum}
Iras & inuisum nepotem

^{ilia numitoris filia} ^{genitricem}
Troica quem peperit sacerdos

^{romulum}
Marti redonabo. illum ego lucidas

^{edificari p} ^{ppinare t. d. e. u. i. u. i. u. s.}
Inire sedes: discere nectaris

^{inire sedes} ^{anumerari v}
Succos & ascribi quietis

Ordinibus patiar deorum

^{ne illuc romani redire.}
Dum longus inter seuiat ilion

^{q̄ant inltaurareq; illum.}
Romamq; pontis: qualibet exules

^{p. regnent}
In parte regnante beati

^{sepulchro}
Dum priami paridisq; busto

^{inficit}
Insultet armentum & catulos ferę

r IAMNEC lacene. q. d. remitto
inimicitias iis qui a troia originem
ducunt. quia iam abunde vltā lū-
paridem. & exultanter atq; amare
dixit. iam non splendet. vt demon-
stret hominem luxuriosum cultus
re corporis & non virtutibus ope-
ram impendisse.

f FAMOSVS hospes. Rapuit
enim helenā menelai hospitis vxo-
rē. et iura hospitalitatis fregit quod
horredū scelus apud antiquos fuit

r NOSTRISQVE ductum sed-
ditionibus. q. d. quicquid ipis dux-
rauit bellum troianum. id omne
ascribendum non virtuti illorum.
sed nostris seditionibus. nam par-
tim deorum etiam troianis fauit. vt
est apud homerum & Virgilium
qui si omnes in pena scelerum eorū
consensissent. statim actum fuisset
de troia. Qua propter ego iam vltā
nō vltius prosequar iniurias. sed
redonabo romulum nepotem tro-
ianorum exilia. quamuis illū ode-
rim marti filio meo et patri suo.

f TROIICA sacerdos. Pro troia
na. Iliā enī troiana genere fuit vt vir.
donec regina sacerdos marte gra-
uis geminā partu dabit illa prolē.

t MARTI redonabo. id est mar-
tis gratia iras et odium in romulū
& romanos relinquam.
v QUIETIS. Bene quietis nam
soliū diuinitatis quies est. creatura
rum autem motus.

x DVM Longius. Tolerabilius
se ferre confirmat. vt longo maris
spacio interiecto romę regnent po-
tius romanorum nepotes. quam
illō fruantur imperio.

y DVM priami. Sensus est dum
modo priami sepulchra et paridis
armenta pascendo insiliant feręq;
tute ibidem catulos cęlent id est dū
modo ilion desertum fuerit stet ca-
pitoliū &c.

z BVSTO. Bustum proprie lō-
cus est. in quo defunctus est com-
bustus & sepultus diciturq; com-
bustum. q. bene vstum.

Liber Tertius

a INVLTE. id est secure siluolis enim & desertis locis serg catulos tuto celant. vtilitas et iustia ferarū.

b TRIVMPHATIS. Vsurpauit participium passiuum a verbo nō passiuo. Non enim dicimus triūpho medos. sed triumpho de medis. idem fecit & Vir. ille triumphata capitolia ad alta co.

c MEDIVS liquor. Gatitanum mare dicit inde enim incipit curu pa fecerni a libya.

d TVMIDVS nilus. Nilus ethi opiam ab aphrica diuidens medi os ethiopas secat. dicit autem tumidus. quia diebus canicularibus cōtra reliquorum fluminum morē ita turgescit. vt egyptum exundet. vide Plinium li. v. c. x.

e AVRVM irrepertum. Ordo est fortior spernere aurum irrepertum & sic melius situm. cum terra celat quam cogere in vsus humanos dextera rapiēte omne sacru

f SPERNERE fortior. Fortior inquit roma spernere aurum quā appetere & vsitare.

g OBSTITIT. Hoc propter mare ait. id enim terre obstat ne vltim tendat hinc Quidius ait circumflitctus humor vltima possedit. solidumq; coeruit orbem.

h QVA parte debach. Lybie partem intelligit. quam torrida zona occupat. de qua re. Strabo li. xvii.

i QVA nebulę de ripheo iugo intelligit ad scythiam. vbi regio est assiduis obfessa niuibus quippe

abscondens

^a Celent inulte stet capitolium

aurum

deuicta

^b Fulgens: triumphatiscq; possit

bellicosa

p. d. b. u. s. c. q. b. e. l. l. i. c. o. s. i. s.

Roma ferox dare iura medis:

hostibus

glorie sue

Horrenda late nomen in vltimas

regiones

ca parte

c

Extendat oras: qua medius liquor

diuidit

a consortium grecus

africa

Secernit europen ab afro.

secundat

^d Qua tumidus rigat arua nilus

ineffsum

p. n. fluuij

nam minorē causam auaritie pestat

^e Aurum irrepertum & sic melius situm

^f Cum terra celat: spernere fortior

.i. congregare

Quam cogere humanos in vsus?

auaritia vel bello

Omne sacrum rapiēte dextera

sensus est vbiq; terminatur orbis mundo. i. terrarum orbis

^g Quicunq; mundo terminus obstitit

roma

in suis

Hunc tanget armis visere gestiens:

estuent feruent

^h Qua parte debachentur ignes

plagam septentrionalem intelligit

Qua nebule pluuięq; rores.

romantis.

Sed bellicosas fata quiribus.

construo

ⁱ Hac lege dico ne nimium pij

opibus

antique

Rebusq; fidentes auite

Tecta velint reparare troie

gri casus

malo omne et infelici auspicio

^m Troie renascens alite lugubri

iterum surgit

ⁿ Fortuna tristi clade iterabitur

Ducentevictrices cateruas

vxore

tunone

^o Coninge me iouis & sorore.

fortis.

^p Ter si resurgat murus eneus

^q Auctore phoebo ter pereat meis

casu continuarum pruarum dā nata pars mundi & ab rerum natura in nubem eterne caliginis merse. ipsiq; profus: aquilonibus rīgētissima. Nec de celo aliud accipit quam hyemem sempiternam hec ex Solino.

k HAC lege dico. Santio romanis hoc ius fatorum. vt perniciosum habeant per se reparare troiā. l NE nimium pij. Qui velint prestare parentibus contra voluntate deorum.

m TROIE renascens. Ordo est: fortuna troie renascens lugubri alite iterabitur tristi clade me coniuge & sorore iouis ducente victrices cateruas.

n TRISTI clade. hoc ideo quidā dictum volunt quod i fimbria legatus Cingilium temporibus syhanis oppugnauerit ac diruerit. qui mox seditione militū percipus est.

o CONIVGE me iouis. Sic Vir: Ast ego que diuum incedo regina iouisq;. Et soror & coniunx.

p TER si resurgat. Hic dicit quatiens reparata fuerit. diruendā dicit vt finitum pro infinito ponat. aut tertio troiā significat perisse scind ab hercule. secundo a grecis pro hena. tertio a fimbria.

q ACTORE phoebo. q. d. nō pderit neq; si a deo fiat. neq; si exinjfrangibili materia.

r MEIS arguis. nam argis colebatur. Vnde supra plurimus in iurionis honorem aptū dicit equis argos. & Vir. Prima quod ad troiam pro charis gesserat argis.

f TER vxor. Andromachen in-
telligit propter hectorem & Astio
nacram.
e NON hec iocose. Musam hor-
tatur vt sena & deorum sermones

grecis andromachen intelligit
Excisus argiuus ter vxor
hectorem

referre desinat. cum lyricis iocosa
potius quam illa conueniant. nec
velit magna extenuare humili car-
mine id est lyrico. Et a iunonis ver-
bis in se poeta conuertitur.

Capta virum puerosq; ploret
Non hec iocose conueniunt lyre:
arrogana.

Quo musa tendis desine peruicax
Referre sermones deorum. &
modularonsibus metro:um

Magna modis tenuare paruis.

Argumentum Odes. III.

q Vonia superiori ode horatio musam deorū sermones retulerat. Eam pñti ode celo descendere
hortat: referre q; potius humana quā diuina: itaq; scribit se puerum in vulture mōte appulo dor-
mientē a palūbibus fuisse lauro & myrto tectū: quo esse tutior ab viperis ferisq; cibus: Dicit in qd vbi
cūq; fuerit musarū erit vel in sabinis vel pnestē vel tybure vel baijs. Hoc est vbi cūq; carminibus operā
tradet. Dicit item musarū ope liberatū se philippensi clade liberatū arboris casu: liberatū quoq; siccu-
la tempestate apud palinurū lucanie promontoriū esse. Asserit inde Augustum cesarem sepe a musis
q; recreari: musasq; ipas recte consulere. Hinc iupiter gygantes euicit quia nullo cōsilio virib; freti fu-
erāt. Vis. n. cōsiliij exps sua mole ruit. vis aut cōsiliij plena a dijs q; auget. qd sane exēplis etiā pbat. h. d.

Ode. III. Musis deditum poetam ostendit

a DESCēde celo. ordo est. o regi-
na calliope age descēde celo et nūc ti-
bia dic lōgū melos. seu maus acu-
tavoce seu fidibus citharaue phebi
b REGINA calliope. id ait. qa
calliope cantus suauitate ceteras an-
tecedit vt Diodorus li. v. edocet.
c MELOS. aut spetialiter dici vo-
lūt cantū pastoralē. est aut indecli-
nabile neutri generis.
d AVDITIS. id interrogatiue se-
gendum. Nam cum musam e celo
ad cantū vocasset tanquā illa venerit

.i loqui de tija
d Escende celo & dic age tibia
p.n. muse c
Regina longum calliope melos
magna & clara
Seu voce nunc maus acuta:
Seu fidibus cytharaue phœbi
e eludite f
Auditis: an me ludit amabilis
.f. musam
Infania. audire & videor pios

inquit poeta auditis. nam ipsi vide-
bāt audire illius cantum.
e ME ludit. Deludūt infanī phā-
tasmatīs poetę quoc; furore ducti
infanūt. multaq; videre falso vidēt
hic fingūt etiā cōtraria rerū nature
f AMABILIS infan'a. Poeticus fu-
ror. oblectabat. n. furore illo quo
musam audire videbatur.
g AVDIRE et videor. Ordo est
videor audire. f. musam. & errare
per pios lucos. quos subeunt &
amœne aque & aure. I iiii

Liber Tertius

h VULTURE in apulo. Est vul-
tur apulie mons.

i NVTRICIS apulie. Est autem
Apulia regionis nomen. hic pro
nutrice posuit.

k LVDO fatigatum. Ordo est.
me puerum fatigatum somno te-
xere palumbes noua fronde in vul-
ture apulo extra limem apulie fa-
bulose nutricis.

l PALUMBES. Que veneri de-
dicatae sunt. per id autem quod myr-
tum infra dicit. de amore se scriptu-
rum indicat. per laurum vero poe-
tam futurum.

m NIDVM acharontie. Ache-
rontia ciuitas est lucanie. quam ni-
dum appellat. quia parua est & in
montis constituta summitate. sicut
nidi auium in summis arboribus
quod porphirio scribit Acron ves-
ro aiserit esse in apulia contermina
lucanie. Plinius vero li. iiii. scribit in
lucania esse acheronta fluuium. a
quo oppidani acherontini.

n SALTVSQVE batinos. :
Batina oppidum est in apulia vt
porphirio docet.

o HVMILIS ferenti. Ferentum
oppidum lucanie & dixit humilis
quia in valle positum.

p VT tuto ab atris. Ordo est. vt
infans non sine dijs animosus dor-
miret corpore tuto ab atris vipe-
ris & visis. vt premeret a sacra lau-
ro & collata myrto.

muso *delectabiles*

Errare per lucos ameng
lucos *circundant*

Quos & aque subeunt: et aure.
blande facere

Me fabulose vulture in apulo
ianuam

Nutricis extra limen apulie
cessum

Ludo fatigatumq; somno
recessu

Fröde noua pueru palumbes

Texere: mirum quod foret omnibus

Quicumq; celse nidum acherontie

Saltusq; batinos: & aruum
p. n. oppidi

Pugne tenent humilis ferenti:
seuro *venenosis* *serpentibus*

Vt tuto ab atris corpore viperis
tegeret

Dormirem et visis. vt premerer sacra

Laurusq; collataq; myrto
sine phoebi veneris & musarum numine.

Non sine dijs animosus infans
vbicumq; inquit sum vester.
muso

Vester cameng vester in arduos

Tollor sabinos: seu mihi frigidum
oppidu italie *quia in montibus
positum* *monuosum*

Preneste seu tybur supinum
.i. aquose *de quibus li. ij. ode. xvij.*

Seu liquide placueret baię
me

Vestris amicum fontibus et choris

Non me philippis versa aties retro
horatiu
scelera et execrabilis de qua supra dixit.

Deuota non extinxit arbor.
in mari siculo

Nec sicula palinurus vnda:
quandocunq; *libenter*
muso

Vt cunq; mecum vos eritis: libens
esuonem *de d. ode. iij. li. ij.*

Insanientem nauita bosphorum
operedi *calentis*

Tentabo: & vrentes harenas
pedesterego.

Littoris assyri viator.

q ANIMOSVS infans. Hoc
ideo quia solitudinem temoris non
expauerat. cum esset & solus &
infans: quod ipsum prodigium di-
uinitatis dicit cuiusdam quam in-
se esse intelligi vult.

r VESTER. Sensus est o cameng
ne ego ducor in sabinos vester. ves-
ter & seu placet mihi preneste seu
tybur seu baię. vester ero per quod
se inuuit vbicumq; carminibus
vacaturum.

f NON me philippis. Philippi
macedonie vrbs ad quam victus
est ab Augusto & M. anthonio
Brutus & cassius cuius Bruti ho-
ratius tribunus erat de quo latius
ode. xiiii. li. i. item ode. vii. li. ii. vbi a
mercurio si liberatum dixit hic ve-
ro a musa.

t NEC sicula palinurus vnda:
Putandum est horatium e macedo-
nia fugientem in mari siculo vsq;
ad palinurum promontorium lu-
canie tempestatem fuisse passum.
Plinius autem li. iiii. docet palinu-
rum lucanie promontorium esse
prope urbem veliam que prius he-
la dicebatur.

v VT cumq; Sensus est. Quan-
docunq; mecum eritis sine timore
estuofum mare tentabo. & seu illi
mas gentes adibo inuiolatus.

x LITTORIS assyri. In assyria
enim regione vehementior sol est.
ergo dixit vrentis arenas littoris as-
syri Sunt autem persię iuncti assy-
ri vt Strabo li. xvi inquit.

y BRITANNOS hospitibus
feros. Hospites enim immolabant
vt aiunt.

z CONCANVM. Concana
vrbs est medi teranea cantabrorū
in tarraconensi hispania. quod scri
bit ptol. li. ii.

a ET scythiciū amnem. Tanaim
dicit qui europam ab asia disium
git atq; ambarum fines vrimq;
perlambens in boream versus per
sauromatas in scythiam vsq; atq;
in meotidis paludem protenditur
oritur autē ex indie montibus dio
nisius scribit et Strabo li. xi. et li. vii.

b VOS cesarem. Ordo est. vos
recreatis antro pierio altum militia
cesarem querentem finire labores
simul abdidit oppidis cohortes
fessas.

c PIERIO antro. q. d. in vestra
suauitate & amenitate constat enī
augustum poetice haud ignarum
fuisse. de quo late tranquillus. Mu
sarum autē est pierius mons thessa
lic qui ad macedoniam protendi
tur vt scribit Plinius li. iiii. inde pie
rides muse dicunt vt docet Festus.

d SCIMVS. Exēplis ostēdit
consilio res bene geri. Ordo autem
est. scimus vt sustulerit impios tira

ego inhospirabile
Vifam britannos hospitibus feros,

Et letum equino sanguine concanum.

Vifam pharetratos gelonos.

Et scythicum inuiolatus amnem.

Vos cesarem altum militia simul

Fessas cohortes abdidit oppidis

Finire querentem labores

Pierio recreantis antro.

Vos lene consilium & datis: & dato

Gaudetis almę. scimus vt impios

Titanas immanemq; turbam

Fulmine sustulerit caduco:

Qui terram inertem qui mare temperat

Vento sum: & vibes: regnaq; tristia.

Diuosq; mortalesq; turbas

Imperio regit vnus equo:

Magnum illa terrorem intulerat ioui

Fidens iuuentus horrida brachijs:

Fratresq; tendentes opaco

Pelion imposuisse olympo.

Sed quod typhęus & validus mimas

Aut quid minaci porphyriōi statu.

Quid rethus: euulsisq; truncis

Enceladus iaculator audax

Cōtra sonantem pallidis egida

nas caduceo fulmine immane tur
bam vnus qui tēperat merem ter
ram. & ventosū mare. & qui equo
imperio regit tristia regna et vibes
& diuos & mortales turbas.

e TITANAS. hic per titanas
ostendit. vires sine prudentia solū
vanas esse. sed etiam aduersas sibi.
vnde et gigantum posuit exemplū
qui irrationabili furore aduersus
deos arma sustulerunt.

f MAGNUM illa terrorem. Or
do est. illa horrida iuuentus fidens
brachijs & fratres tendentes impo
suisse pelion olympo intulerat ma
gnum terrorem ioui.

g PELION imposuisse olym
po. De hoc etiam Vir. Ter sunt co
nati imponere pelion ossam. Scili
cet atq; ossę frondosum inuoluere
olympum Ter pater extractos dis
fecit fulmine montes.

h SED quod typhęus. Ostendit
vires sine cōsilio nō prodesse cōtra
sapientes. de gigantibus autem vi
deto nasōnem in met

i ENCELADVS gigas. quem
Maro etne supponit. Fama est en
celadi semustum fulmine corpus
Vrgeri mole hanc ingentemq; in
super etnam. impositam ruptis flā
mam expirare caminis.

Liber Tertius

k CASTALIE. Castalia fons in parnaſo ad fines cuius fontis Delphi vrbs locata erat Strabonis tēpore vt ipſe docet. li. ix.

l LICIE dumeta. ibi enim colit & reſponſa dat Virgil. Nunc licie fortes nunc & ioue miſſus ab ipſa interpres diuū fert horrida iuſta per auras. Et alibi qualis vbi hibernam lyciam xantiq; fluenta deſerit et delō maternā iuſſit apollo.

m PATAREVS. Patara ciuitas lycie in qua appollo maxime colitur. vt Statius. Seu lycie patere exercent dumeta iugis.

n VIS conſilij. Generalis ſententia eſt. nec ſpecialiter pertinens ad gigantes. quod robur ſine prudentia periculofum ſit & inefficax.

o IDEM odere vires. id eſt execrabiles diis ſunt virtutes. que omnem iniquitatem animo meditant.

p TEMPTATOR orion dias ne. Orion venator fuit qui ſupraſtri conatus dianam eius ſagittis occiſus eſt.

sine conſilio dicitur.

.i. ex vna parte totius
Poſſent ruentes. hinc auidus ſtetit

Vulcanus; hinc matrona; iuno; &

Nunq; humeris poſiturus arcum

l
Qui rore puro caſtalie lauit
est enim crinitus apollo

l
Crines ſolutos qui lycie tenet
nemo: in quo natus eſt apollo

Dumeta natalemq; ſilvam

a delio inſula de q. li. i. ode. xxi.
Delius et patareus apollo;

n
Vis conſilij expers mole ruit ſua
virtutem temperatam. augene

Vim temperatam di; quoq; prouehunt

o
In maius; idem odere vires.

o
Omne nefas animo mouentes.

confirmat exemplo ſuperbia. ſ. de q. ode. xvij. li. ij. rictum ſententiam
Teſtis mearum centimanus gigas

q. vis conſilij expers mole ruit ſua
Sententiarū; notus & integre

p
Tentator orion dyane
occiſus

q
Virginea domitus ſagitta;
gigantibus.

q
Iniecta monſtris terra dolet ſuis
dolet ipſa terra ipſos gigantes ſualidum.

o
Meretq; partus fulmine luridum
di infernū conſumit

o
Miſſos ad orcum; nec peredit
tal em monſtrum ſicte.

o
Impoſitam celer ignis gnam;
libidinoſi

o
Incontinentis nec tyty iecur
vultur.

o
Reliquit ales nequitie additus
numerus pro numero

o
Cuſtos; amatores trecentę
verinent

o
Pirithoum cohibent cathene;

q INIECTA monſtris. Ordo eſt terra iniecta monſtris ſuis dolet. i. gigantibus ipſius terre filiis. ſuper quos cecidere fulmine montes.

r NEC peredit. Senſus eſt quod gna encelado impoſita nunquam ab igne conſumitur. vt continua Enceladus poena efficiatur Ouidius li. v. meth. dicit eſſe Typhoeum ſub gna.

r INCONTINENTIS titii. Dicunt enim voluiſſe latone vim in; ferre hinc apud inferos eius iecur affiduus vultur depaſcitur. de quo late. Vir. li. vi. Nec nō & tition & c

r AMATOREM. Inuidioſe dixit quaſi qui deas concupiſcere ſit auſus.

v PIRITHOVM. Fuit iſionia filius. qui cum theſeo ad inferos deſcendit vt pro ſerpinam raperet ſed ibi detentus eſt. de quo vide Senecam in tragedia herculis meminit & Diodorus li. v.

Argumentum Odes. V

Ac ode Augustum celebrat: scribit enim homines credere iouem regnare celo: quia tonat et fulminat. Augustus vero presens diuus habebitur sua virtute ac potentia imperio additis britannis & persis. Arguit inde (& hoc in Augusti meliorem laudem) crassi milites qui captiui hostiu pulchellas thamo quoque iunxerant vite gratia: sub regeque medo pugnabant romane virtutis & glorie penitus oblit: quod agere non debebant sed potius pro libertate vel honesta morte pugnare spreto omni terrore. Quod & regulus agendum esse censuit. cum a poenis captus & in urbem legatus in senatu consuluit nullo pacto captiuos permutandos aut redimendos esse: nam vera virtus semel amissa non redit vnquam: nec qui semel captus est timore mortis poterit fortis esse iterum enim capi sinet ne pugnando occidatur ab hostibus: reguli demum fortitudinem commendat. Hoc dicit.

Ode. V. Augustum celebrat

a CELO regnar. Mirificū carmē & miro artificio atq; argumento compositū nā ad preclaras laudes augusti adiūgit saluberrima precepta & recte viuēdā suis eiuib. Vi tuperat enī animi ignobilitatē. que multorū malorū in repub. causa est
 b ADIECTIS iperio. Ciuitates germanie vt scribit Liut. cis rhenū & tras rhenū posite oppugnate sūt a druso pillis igit britānos posuit poeta. nā iūcti sūt et vicini. ordo aut est. augustus adiectis britānis iperio et grauib. psist. habebit pns diu.
 c GRAVIBVSQVE persis. der persis vide plura in superioribus.
 d MIES. Hoc arguit qa captiui potius viuere maluerit quā pugnādo. p libertate mori. Est aut ordo. an crassi miles vixit turpis marit? barbara cōiuge et hostiu. f. cōiuge Nā si barbara iussit dūmō nō hostiū decētius foret. Appianus in lib. pthico scribit cū crasso ad. xx. milia hoīm interiisse. x. milia in potestate redacta esse. de crasso etiā plura videto superius.
 e PRO curia. Exclamādī interiectio atq; dolēdi dolet enī poeta qd romana curia id dedec. tolleraret qd sp ad laudē tetēderat. id vero pro

c Elo regnare credidimus iouem
 Regnare presens diues habebitur
 Augustus adiectis britannis
 Imperio grauib; persis.
 Miles ne crassi coniuge barbara
 Turpis maritus vixit. & hostium
 Pro curia inuersiq; mores
 Consenuit focerorum in armis
 Sub rege medo marsus & appulus
 Ancillorum & nominis & toge
 Oblitus eterneq; veste
 Incolumi ioue & vrbe roma:

pter crassum et eius comites dicitur.
 f CONSenuit. Auget vitupationē ad diuturnitatē. cū cōtra faciendū esset. nā breue sit qd turpiter audes
 g MARSVS. Hos italie ppos qa strenuissimi erāt. p cūctis noiāt.
 h ANCLLO. i. romani iperis responso enī haruspiciū vbi ancille seruaretur orbis imperium erat.
 i TOGE. erat hec pprie romanorū Vir. gentēq; togatā. illi vero milites dimissa toga pthorū vestib. vtebāt
 k INCOLUMI IOUE. q. d. astate mūdo. aut saluo capitolio. vel rerū natura. et romana vrbe. nō. n. mirū si roma capta & capitolio diruto cōfenseret sub rege medo. sed icolumi capitolio. et vrbe roma turpissimū est cōfensere sub hostibus armis. hoc cauerat mēs. puidā reguli neqs vitā excaptiuitate sparet. sed potius p libertate moreret. captus. n. regulus a poenis iperator romanus dū p cōmutatiōe captiuorū romā ab afris missus fuisset. Hāc sniam in senatu dixit ne captiui aut cōmutarent aut redderent. & in posterū disciplina militaris tali exēplo deperiret. nec militi spes alia salutis nisi in armis fuisset vnde miles crassus qui reguli animo dissimiles erāt. vitam captiuitate pepigerunt.

Liber Tertius

I PERNICIEM veniens in
eum. in futurorum perniciem processu
ram si tale duceretur exemplum ro-
manis. nam si tunc facta fuisset per-
mutatio omnes deinde captivi illam
rursus futuram speraturi essent.

m SIGNA ego puniis. Oratio
est. & ponitur in genere deliberati-
vo dissuadet ergo permutationem
primum a turpitudine. quia turpe
sit eos redimere. quia in cede arma
hosti tradideret. & vltro brachia
post terga reuicenda prebueret. &
multis cladibus oppressis cartha-
ginensibus & paulo ante intra vr-
bem oppressis non sine agrorum
populatione permiserunt vt in pace
degerent.

n MILITIBVS sine cede. vt suo
rum ignauiam significaret. nec eos
redemptione dignos. nudatos eos
sine cede & commissione pugne
dixit armis. vt cur ante tubam tre-
mor occupat artus.

o TERGO libero. aut nudo dixit.
aut quia ingenui essent. ne occi-
derentur seruire voluerunt & ligari

p PORTASQVE non clausas
Africos non timentes & quasi iam
victores recolentes agros quos cum
exercitu romano ipse vastauerat.

q AVRO repensus miles. Per iro-
niam dicit sub hoc sensu. ergo for-
tior miles procedet ad pugnam pre-
dio redemptus. Et significat non posse

prudenter q non pntibus solu sed
futuris consulte

Hoc cauerat mens prouida reguli

discordantis q captiuos afro: u no
luit pro se reddi

Dissentientis conditionibus

turpibus
Foedis: & exemplo trahentis
in futurum

Pernitiam veniens in eum

.i. si non pensent captiuos quoru,
nemo eoru miseret deberet

Si non periret immiserabilis

iuentus verba sunt reguli
m affricanis

Captiua pubes: signa ego puniis

templis scz vidi

Affixa delubris & arma

romano pugna regulus

Militibus sine cede dixit

ablata regulus dixit romanorum

Direpta vidi: vidi ego ciuium

vereligerentur sine armis

Retorta tergo brachia libero

aphros non timentes

Portasq; non clausas & arua

ad frumenta disponi scz romano
exercitu

Marte coli postulata nostro:

precio redemptus ecce loquitur ironice

Auro repensus scilicet acrior

peccat ad pugnam vos milites

Miles redibit: flagitio additis

psolucendo. f. pecunia p coru redemptioe.

Damnum: nec amissos colores

reducit .i. tincta infecis
z colorata

Lana reffert medicata fuco.

inuolara

Nec vera virtus quum semel excidit

reddi vilibus
restrui

Curat reponi deterioribus.

comparatio expedita
v pulchra liberata

Sic pugnat extricata densis

rebus ironice loquitur
f. miles

Cerua plagis. erit ille fortis

nam poeni fidefracti sunt

Qui perfidus se credidit hostibus.

bello affricanos coreret scbo sequente

Et marte poenos proteret altero

zonas z laqueos

Qui lora restrictis lacertis

expertus miles

Sensit iners. timuitq; mortem

f. miles iners q pauo eunderet nescius

Hic vnde vitam sumeret insci

bello romanorum

Pacem duello miscuit: o pudor

inacie fortiter stare militem. qui vi-
uere redemptione didicerit. aut cer-
te acrior ad vitia redibit id est deter-
rior redemptus velut qui culpam
hauserit damno.

r FLAGICIO additis id est des-
decori eorum quia capi se permise-
runt. deberetq; virtute potiusquam
auro se ipsos liberare.

f NECAMISSOS. Sicut fuco iquit
lana medicata ad pristinum iam non
potest colorem reuerti. ita miles vi-
tio captiuitatis imbutus ad pristinum
nam non potest redire virtutem.

t NEQVERA virtus. Atqui ait:
Virg. Quondam etiam victis redit
in precordia virtus. Sed sententia non
semper generales sunt. sed interdum
pro negotiorum qualitate firmant.

v SIC pugnat. Sensus est. quod
sicut cerua expedita & liberata re-
tibus & laqueis fugiendi more non
mutat nec pugnat vnquam. sic acci-
dit illis qui semel captiui fuerint.
facile enim capi iterum sinent non
repugnando hostibus timore mor-
tis. malunt enim sub seruitute viuere.
quam pugnando honeste mori.

x PABEM duello misit. Qui tam-
quam in pace se hostibus credit. dum
se debuerit armis tueri.

y OPVDOR. Regulus idem cum
dolo exclamat.

z OMAGNA Carthago. Ea enim inclita erat. reguli tamen & aliorum cede altior effecta est. id vero ait regulus quo in captiuos se natus odiu & inuidiam moueret.

a CONIUGIS osculum. Maria reguli vxor apud Syllum li. vi. refugienti eam regulo ait. No ego complexus & sancte foedera te de. Coniugium ue peto. patrios dam nare penates. Absiste. ac natis fac duc concedere noctem. hos inter fetus iunctus vestigia poenis. Li mine seduxit tyrio. questusq; reliq;

b CAPITIS minor. id est stultus et infans. vel tanquam seruus. na captiuus erat. Hinc renuit matrona romana et filios ingenuos osculo deur pare. Capitis autem diminutio est status comutatio. vt qua do liber efficitur seruus. Est autem triplex diminutio capitis. maxima media. & minima. maxima dicitur cum ciuitas amittitur nec libertas retinetur. cum defertur quis in insula cum seruus efficitur.

c CONSILIO alias non da. Na quis ea cosulit que contra se sunt.

d INTERQVE merentes. Sen sus est. quamuis obstarent amici.

ignominiosis

3 O magna carthago probrosis indignatio romani vicia

Altior italie ruinis: verba sunt poete quous reguli fortitudinem celebrae

Fertur pudice coniugis osculu

Paruosq; natos. vt capitis minor sicut b

A se remouisse: & virilem ignomin non multibrem

Toruu humi posuisse vultum id egit ne illoru aspectu 2 fetu moueretur

Donec labantes consilio patres: 1. i. ioceros quid agerent

Firmaret auctor nunquam alias dato: quia ipse qd pmutato no fieret auctori fuit

Interq; merentes amicos 1. i. iudicis q. d. q sciebat se nunq; reuerfurum

Egregius properaret exul. certe poenoru crudelitatem non ignorabat

At qui sciebat que sibi barbarus cum rediret ad eos

Tortor pararet: non aliter tamen secus

Dimouit obstantes amicos reclamantes sententiam suam

Et populum reditus morantem 1. i. iudicis q. d. q sciebat se nunq; reuerfurum

Quam si clientum longa negotia 1. i. iudicis q. d. q sciebat se nunq; reuerfurum

Diudicata lite relinqueret. anunt relaxandi gratia

Tendens venafranos in agros: 1. i. iudicis q. d. q sciebat se nunq; reuerfurum

Aut lacedemonium tarentum:

& retinerelachrimis cuperent. ille ne dubitabundus quidem paulu lu substituit sed progreilus est imo properauit.

e ATQVI sciebar. Reguli fortitudinem commedat qui ad certos cruciatus cum laude maluit redire quam in patria turpiter esse & cu infamia si captiuus redemptus esset vel permutatus.

f DIMOVIT obstantes. Silius lib. vi. ait de regulo volenti repetere carthaginem post habitum consilium patrias properabat ad horas prosequitur vulgus patres ac plantibus ingens personat & luctu capus. reuocare libebat. Interdum & iusto raptum reinere dolore.

g QVAM si clientum. Ita tranquille ab vrbe proficiebatur. vt solent qui reliquunt suorum clientiu negotia post litem diudicatum vacui cui curis in villam suam animi relaxandi gratia discedere que si aut in venafrano. aut in tarcono agro.

h VENAFRANOS in agros: Venafranum est campanoru mediterranea ciuitas vt scribit ptolemeus li. iii. ibi oleum optimum est (te) ste Strabone li. v.)

Argumentum odes. VI.

h Ortatur romanum populum ad religionem ne maiorum delicta amplius luat. Di namq; neglecti malis plurimis italiam affecerant: romanorumq; exercitus sepe cladem fuerat passus: ostendit postea adulteris fuisse matrimonia contaminata. Inde degeneres natos esse: & a maiorum virtutibus dissidentes: procedenteq; tempore nequiores vitioresq; gigni. Hoc dicit.

K

De VI. hortatur Romanos ad recte vivendum

Si DELICTA maiorum. Gra-
uissimum omnino preceptum. &
quo nullum ad bene beateq; viuē-
dum grauius vtiliusue esse possit
monet enim vt religionem obser-
uent cunctaq; romano imperio af-
firmat deorum beneficio quoniā
religionem semper coluerūt proue-
nisse. in bella autem et calamitates
non nisi quia deos quandoq; ne-
glexerint incidisse. additq; iccirco
iuuentutem degenerasse. quoniam
ex adulteris sit matribus concepta.

k IMMERITVS. Quia non tu
sed maiores tui scelera cōmiserūt.

l LABENTES. Nam exhausta
cedibus vixit propter syllana ma-
rianaq; primo bello ac rursus pro-
pter cesariana atq; pōpeiana. mul-
ta templa deferta sunt idest multa
etiam victorum avaritia direpta
ex quo paulatim cadere ceperunt.

m DIJ multa neglecti. Probat
exemplis quantum nocuerit negle-
cta religio. Nam crassus quoniam
templum hierosolymitanum diri-
puit a parthis cum omni exerci-
tu cesus est.

n NON auspiciatos contudit. be-
ne contudit. quia non bonis auspi-
ciis bellum gesserunt. Nam cōtra
auspiciata rem gesserant. Dicimus

^{peccata tuorum soluco.}
d Elicta maiorum immeritus lues
^{intelligit omnes romanos .i. refectas}
Romane. donec templa refeceris

^{templa}
Edesq; labentes deorum &
^{inculca} ^{situ verustate}

Fœda nigro simulacra fumo
^{deo enim seruire quando}

Dijs te minore quod geris imperas
^{a deorum cultu} ^{siue tibi imperandi}

Hinc omne principiu: huc refert exitu.
^{intulerunt}

Dij multa neglecti dederunt
^{calic}

Hesperie mala luctuose
^{hi parthorum reges fuerunt de quibus suetonius} ^{potestas}

Iam bis mones & pachori manus
^{.i. sine auspicio. pcedentes} ^{.i. imperatos conatus}

Non auspiciatos contudit impetus
^{parthos}

Nostros: & adiecisse predam
^{paruis} ^{gudet}

Torquibus exigtris renidet.

Pene occupatam seditonibus

Deleuit urbem dacus: & ethiops

rem auspiciatam que auspiciis pro-
bata est. vnde datur vitio. Mancio
no qui cum a litore solueret iturus
contra numantiam non obtempe-
rauit voci. que fuit mancine mane.

o TOQVIBUS exiguis. Torques
appellabāt aurea siue argentea or-
namenta. que circa collum gerebāt
milites. Refert ergo poeta parthos
ipos qui prius exiguos torques ha-
berent. effecisse illas maiores adij-
ciendo illis predam idest aurum
ex preda direptū manus ergo pa-
chori renidet adiecisse predam tor-
quibus. idest resplendent propter
fulgorem torquium. Qui amplio-
res facti sunt ex preda quam illis
adiecerunt.

p SEDICIONIBVS. Habitis
certe inter cesarem & pompeium.
& tunc in augustum & brutum
ac cassium. & sextum pompeium
postea cum. M. antonio. de quib;
late Suetonius.

q DACVS. Dacorum incursio-
nes augustus coercuit tribus con-
ducibus cum magna copia cesi:
de quibus apianis in lib. parthico.

f HIC classe. Forte de Augusto inteligit. qui classe preualebat. M. anthonius autem terrestribus copiis. Sed tamen vt cleopatre obtres peraret. que naues suas mirifice exornauerat proptereaq; conspicivo iebat bello nauali contendit.

t PRIMVM inquinarunt. Senfus est. quod populus romanus ex adulterio. primo familias deinde patriam inquinauit.

v MOTVS doceri. Arguit puellarum praua & vana studia. Motus ionicos. grecos & lasciuos salutus. Iones enim primi id genus inuenerunt. iones autem athenis profecti sunt. vt scribit Pli. li. v.

x NEQVE elegit. Ostendit quod adulteria committebant non clam remotis luminibus. sed palam quoque etiam viro iubente. sicq; damnat maritos simul de quibus & iuuenalis ait. Doctus & ad calicem vigilantu stertere naso & c.

y NON his iuuentus. Ostendit degenerasse romanos ex adulteriis propterea nequiores esse.

augustus m. anthonius

Hic classe formidatus. ille que interuntur & aru.

Missilibus melior sagittis. plena nolire coniugis

Fœcunda culpe secula nuptias dil pari coniunctione nobilitu & in nobilitum

Primū inquinarunt & gen⁹ & domost ab hac generatione lupuria

Hoc fonte deriuata clades romana

In patriam populumq; fluxit: saluatus

Motus doceri gaudet ionicos nubila componitur ad gestus

Matura virgo & fingitur artibus: turpissimos

Iam nunc & incestos amores ab ipsa tenella etate exerce

De tenero meditatur vnguī. deinde grandiores

Mox iuniores querit adulteros .i. inter ipsas nuptias.

Inter mariti vina. neq; elegit et que obutu rapit .i. in concessa

Cui donet impermissa raptim se3 veneta rectis faculis

Gaudia luminibus remotis vacata in patria

Sed iussa coram non sine conscio se3 spe lucri mercede aliquis

Surgit marito: seu vocat institor specie p genere gubernator

Seu nauis hispane magister adulteriorum miles eum p. contra impendebat

Dedecorum preciosus emptor. degeneratis & delicatis

Non his iuuentus orta parentibus gmutante mare

Infecit equor sanguine punico: magnum

Pirumq; & ingentem cecidit de q; superius laborum partem

Antiochum hannibalemq; durum q. occidit fortis

Sed iusticorum mascula militum ferromentum rusticum

Pro'es sabellis docta ligonibus arere

Verseare glebas. & seuerę preceptum

Matris ad arbitrium recisos

z INFECIT equor. Gn. Duilius consul in sicilia aduersus classem. poenorum prospere pugnauit.

a PIRVMQVE. de pyrrho rege epirotarum intelligit ex nobilissimo facidarum genere virum quidem nimis regnandi cupidum sed magnificentia & humanitate egregium. qui bello larentinoru bellum romanis intulit. a Curio & fabritio superatus. de quo multa Pli. de vins illust.

b ANTIOCHVM. Is syrie rex nimia opum fiducia bellum romanis intulit. nauali prelio cui hannibalem preceperat. ab l. Aemilio regulo superatus est. inde cum l. Scipione conflixit victus & ultra Taurum montem reliquit a sodalibus occisus est plura quoq; Plinius.

d SEVERE matris &c. Mors resimplicitatem & patientiam laboris in iuuenibus per id ostendit quod etiam matru potestati se subicerent. cum ad arbitrium earum operarentur.

pro nci urul mpe ane.

ques a ory rebat thos es ha adij urum o pa) m tor opter plio) n illis

abitis eium. utum ueium quib

curio s coru a cefis: rthico.

Liber Tertius

e SOL vbi montium. vt Virg. Et sol crescentes decedens dupli- cat ymbas.

f BOBVS fatigatis. Virg. Aspice aratra iuga referunt iuueni.

g AMICVM tēptus. Bene ami- cum ob capescendum quietem.

^{virgas e postq}
Portare fustes: sol vbi montium!

Mutaret ymbas. & iuga demere
^{fessio laborantibus.}

f Bobus fatigatis amicum
^{vesper ipse sol ducens}
Tempus agens abeunte curru.

h DAMNOSA quid nō imminuit dies
^{videntur omnia p' assu temporis in decertus labi}

Aetas parentum peior auis tulit
^{parum qui nos genuerunt}

Nos nequiores mox daturos
^{paribus nostris}

Progeniem vitiosorem.
^{filios peiores.}

Argumentum odes. VII

g Iges maritus asterie nauigauerat: hic illa fletu macerabat. scribit horati⁹ eā id agere nō debere. ille n. vere diues redibit hortatq; ipaz ad honestatē seruandā. Cū giges etiā vir sup' castissimedeget. h. d.

De. VII. Asteriem hortatur ad spem z honestatem

i QUID fles. Ordo est. Q asterie quid fles gygen iuuenem constan- tis fidei. quem candidi fauonii pri- mo vere tibi restituent beatum thy- ma merce.

k PRIMO vere. Primi verni tē- poris dies extat. vii. idus febru. ha- betq; dies nonaginta vni. auctor est Varro li. i. de rustica.

l CANDIDI fauoni. Fauonius enim ventus occidentalis est epi- dus & siccus vt docet Pli. li. ii. septi- mo autem idus fe. fauonii spirare incipiunt vt docet colu mella li. xii.

m THYMA merce be Thymos oppidum est cilicie vt docet Plini⁹ li. v. & Strabo li. xii. scribit thynos vicinos esse bithynis.

n ILLE notis. Ordo est ille notis. actus ad or. cum post- / nsana sydera capre & c.

^{ppret quid} ^{les gigen} ^{sereni}

q Vid fles asterie quem tibi cādidī

^{prima parte vernalis temporis}

Primo restituent vere fauoni

m Thina merce beatum:

l Constanti iuuenem fide

g Igen. ille notis actus ad oricum

p Post insana capre sydera frigidas

o ORICVM. Mela de epiro scri- bens sic ait. Vrbium prima est ori- cum. secunda dirachium Epidam- nos ante erat. romani nomen mu- tauere. quia velut in damnū sturis omne id visū est vltra ē apollonia. **p** POST insa. Heniochus quem nos latine dicimus aurigam vt scri- bit higinus. vna manu vt lora tenē figuratur cuius in humero sinistro capra in manu autem duo hēdi stellis formati dicuntur. habet pre- terea stellā vnā in capite in vtro- q; humero vnā. in manu duas. que hēdi appellantur. Verum hic poeta de capra stella itelligit ait eni li. xii. Columella quod. xv. calen. ia- nua. Capra occidit mane et tempe- statem significat.

q FRIGIDAS. Quia solus cubat. Hinc ait illa. Non ego deserto iacuissem frigida lecto.

r ATQVI sollicite. Ostendit gygis continentiam vt facilius eandē asterie persuadere possit. Est autem ordo. At qui vaser nuncius sollicitus hospite dicens Cloen suspirare. & miseram ignibus tuis vri.

f VT protheum. Ordo est. refert vt perfida mulier falsis criminibus impulerit protheum credulū maturare necem bellorophonti. nimis casto.

e MULIER perfida. Stenobeam significat prothei vxorem que bellorophontem hospitem amavit et non consentiē sibi adulterum criminata est.

v PELEA. peleus xaci filius achillisq; pater fuit. Demum quū fratrem phocū occidisset in exiliū abiit (seuera patris iusticia iubente) vbi ab achasto fraterna cede purgatus est. hec & plura habentur li. xi. metha. Addunt alii eo tempore hippoliten achastivxorē pelei amore ductam pelei attentasse. illūq; noluisse obsequi. quare irata mlier falso pelem viro suo insimulavit. Hinc achastus credulus illum inermem reliquit in pelio monte. vt a centauris opprimeretur. quod esse non potuit. nam Chiron illi auxiliatus est inde collectu exercitu peleus Achastū regnū priuauit vxoremq; supplicio affectit.

^{.i. cum multis}
Noctes non sine multis

^{vigilans. nam amor absentis vult pauar amantem somno}
In somnis lachrimis agit.

^{certe angie sc3 doct.}
At qui sollicite nuntius hospite
^{p̄bere ip̄ritū p̄pter amorem}
Suspirare chloen & miseram tuis

^{.i. cui vri gigit quo etiam tu vctis.}
Dicens ignibus vri:

^{ad suadendum tallidus}
Tentat mille vaser modis

^{quemadmodū stenobea p. n. vri}
Vt protheum mulier perfida credulum

^{p. n. iuuentis}
Falsis impulerit criminibus nimis

^{accelerare mortem nuntius}
Casto bellorophonte

^{sc3 nuntius vt in amore doct trahat gygen}
Maturare necem refert

^{hec erat achasti vxor de qua ouidius in eplis}
Narrat pene datum pelea tartaro
^{sc3 ad audien/ dum giges .i. mortis sciret}
Megnessaz hippoliten dū fugit abstinēs

^{nuntius f}
Et peccare docentes

^{incassum}
Fallax historias monet

^{sc3 giges nulla respondit sed}
Frustra: nam scopulis surdior icari

^{p. n. iuente}
Voces audit adhuc integer. at tibi

^{sc3 vel non p forma. sed p libidine}
Ne vicinus enipheus

^{nullus alius}
Plus iusto placeat caue:

^{domare campo}
Quā uis non alius flectere equū sciens

^{non alius militū}
Aeque conspicitur gramine martio:

^{sc3 giges}
Nec quisquam citus eque

^{in initio noctis tuam}
Tusco denatat alueo:

^{.i. sonore deorsum per fenestras aspiciat}
Prima nocte domū claude neq; inuias

^{f. iuuent}
Sub cantu querulę despice tibi

^{sc3 giges}
Et te sepe vocanti

^{in mora}
Duram: difficilis mane:

x HISTORIAS do. pec. qualiter historia bellorophontis & pelei fit it. plura enim exempla nuncius ille fallax narrabat. quo gygen ad amorem doct traheret.

y SCOPVLIS surdior Methaphora a nauigantibus. quod ita amantis non audiret preces quem admodum si a periclitantibus rogentur scopuli. vt est. Sed nullis ille mouetur fletibus aut voces vllas tractabilis audit.

z AT tibi ne vicinus. Prius commemorando mariti honestatem. hortatur nunc ipsam ad honestatem seruandam.

a QVAMVIS non alius. Ordo est. quamvis non alius eque conspicitur flectere equum in martio gramine.

b MARCIO gramine. In campo martio bellicis artibus exerceri consueuerat romana iuuentus quibus ita enipheum ceteros preire dicit vt merito amari possit si pudicie custodia non resisteret.

c NEC quisquam. Ordo est. nec quisquā citus denatat alueo tusco:

d ET te vocanti. Denique o asterie mane difficilis. id est persevera in sententia: & ne prebere exhorabile enipheo vocanti te duram.

Liber Tertius

Argumentum odes. VIII.

m Artias calendas Matrone solū celebrabant. verū horatius quoq; easdem colebat. Scribit igitur mecenati tanquam: qd' eo die oppressus arboris ictu epulas & albū caprū libero vouerat: hortaturq; illum ad epulū celebrandum. & genio curis omissis vacandum. Hoc dicit.

Ode VIII. ad Mecenatem.

e MARCTI calendis. Hoc die nouum ignem vestē aris accendebāt. In regia & curiis atq; flaminum domibus laureę veteres nouis laureis mutabātur. hoc mense mercedem exolebant magistratis quas completus annus deberi fecit. Comitia auspicabantur vectigaliallocabant. Et seruis coenas apponebant matrone. vt domini saturna libus. hoc & plura Macrobius. li. primo sat.

f CELEBS. Celibem dictum existimant inquit Festus quod dignā celo vitam ducat. dicunt alii celibē esse qui non vult contrahere matrimonium celebs ergo Horatius erat. id est sine coniuge.

g DOCTE sermonis. Ordo est O docte sermonis vtriusq; lingue miraris quid celebs agam martis calendis & c.

m Arcijs celebs quid agā calendis
sine vxore .i. prima die martis. in
pretendant .i. arcula vbi thus poncbatur

Quid velit flores: & acerra thuris
.i. possis mirari .i. & possis mirari quid velle

Plena miraris. positusq; carbo
.i. ara ex herboso cespite.

Cespite viuo:
f. mecenas .i. grace & latine

Docte sermonis vtriusq; lingue
pariter & hoc die quo eram fere piculo arboris creptus.

Voueram dulces epulas & album
hoc est bacho. c. rinctus

Libero caprum prope funeratus
de q. ode. sat. ii. j.

Arboris ictu.
sz erit mihi nō solū matronis .i. quolibet

Hic dies anno redeunte festus
ful eris cortice intellige pice arripit in vsū cōtinuū
illitum p amphore operculo

Corticem astrictum pice dimouebit
.i. vasi ab amphora fumosū. rpe enim sic fumosū vitiū

Amphore fumum bibere institute
l. Consule tullo
mēsuras dixit scz mei hēorū.

Sume mecenatas cyathos amici
numerus fixus p iustitias

Sospitis centum: & vigiles lucernas

h ALBUM caprum. Superius enim erant aptiores victime infersis nigre.

i HIC dies. Ordo est. Hic dies Festus redeunte anno dimouebit corticem amphore astrictum pice institute bibere fumū Tullo consule.

k CONSULE tullo. id est marco tulio cicerone consulatum gerente. quod dixit ad desinandum vini vetustatem.

l SVME mecenatas. Sensus est. licet centum cyathos bibas innocul erunt. Indicat ergo vinū illud opimum fore. neq; alicui nociturum ad ebrietatem.

m VIGILES. Hortatur cum vtrōta nocte genio vacet secum.

MITTE ciuiles. noli inquit sollicitus esse de salute vrbs cum sint tuta omnia. & solue animum in conuiuio meo,

DACI cotifonis. De dacis superius dictum est. Cotiso autem rex getarum fuit. cui Augustus iuliam filiam despondit. quo tempore sibi quoque inuicem filiam regis in matrimonium petiisset Auctor est Tranquillus.

DISSIDET armis. Orta fuerat inter medorum parthorumque reges discordia quedam que sane principium ex romanorum spoliis assumens suspicionem amittendi regni & pauorem medo attulit. Nunciis itaque ad Anthonium missis in auxilium vocare cepit cum omnibus copiis suis ad bellum pollicitus esse quod etiam latius apianus scribit in libro parthico.

SEVIT hispane. Ordo est. Seruit Canthaber domitus fera cathena appositio vetus hostis hispani

Perfer in lucem procul omnis esto

Clamor & ira.

Mitte ciuiles super vrbe curas

Occidit daci cotifonis agmen;

Medus infestus sibi luctuosus

Dissidet armis.

Seruit hispane vetus hostis ore

Cantaber fera domitus cathena

Iam scythe laxo meditantur arcu

Cedere campis,

Negligens nequa populus laboret

Parce priuatus nimium cauere: &

Dona presentis cape letus hore.

Linque seuera.

ore. Vetus autem hostis ait. quia longo tempore id bellum durauerat.

IAM scythe. Augustus virtutis moderationisque fama indos etiam ac scythos auditu tunc cognitos pellexit ad amicitiam suam. populi que romanivltro per legatos petendam quod quidem Tranquillus scribit.

NEGLIGENS nequa. Ordo est tu negligens id est spernens & securus nequa. id est ne aliqua causa populus labore priuatus scilicet curis omnibus reipub.

PARCE priuatus. Magno artificio persuadet quiete a curis publicis. primo quia nulla impendens pericula. Deinde quia priuatus tunc sit & non consul. postremo etiam temperauit qui non absolute dixit parce cauere. sed parce nimium cauere. non igitur prohibet illi. quamuis priuatus sit. ne omnino caueat sed ne nimium caueat. nam modum excedens in vitium caderet. neque cautio illa est que cadit in sapientem sed metus qui insipientem cadere non potest.

Argumentum odes. IX.

Cribitur ode tanquam dialogus. alloquitur. n. poeta lydia dicens: donec ab ea diligebatur: nullus eo beatius erat respondet illa: donec horatius non aliam magis arsit: se fuisse dariorem illa romuli matre loquitur in poeta. Quatuor. n. versus rident quisque Demum uterque optat pristinus amor ambobus redeat: qui vna viuant vnaque pereant. H. d. p. tota oda. Et est oda pns satis lubrica & amatorie conscripta.

Liber Tertius

Ode. IX Ad Lydiam

a **NEC** quisq[ue] potior. id est non quemq[ue] me potiorē habebas cui ceruicis tue amplexus permitteres.

vum acceptus

d **Onec** gratus eram tibi

valentior
melior

Nec quisq[ue] potior brachia cādde

.i. nemo erat in amplexu tibi gratio

Ceruici iuuenis dabat

flouit

Persarum vigui rege beatior.

respondet lydia

Donec non alia magis

.i. amasti scz donec

Arstisti: neq[ue] erat lydia post chloen

fame & glorie.

Multi lydia nominis

quam

flouit

que fuit mar: r romull.

Romana vigui clarior ilia.

horatum

cyprata

Me nunc cressa doe regit:

numeros musice

Dulcis docta modos: & cythare sciens:

l. doe

Pro qua non metram mori

q. d. dimidiū est ipsa anime

Si parcent anime fata superstiti.

lydia omnino desiccat

a m oec

Me torret face mutua

nomen amantia

Thurini chalais filius ornithi

Pro quo bis patiar mori:

Si parcant puero fata superstiti.

pnscus amor.

Quid si prisca redit venus

a. nos seperato simulatē quadā & odio fort

Diductosq[ue] iugo coegerit gneo:

cyatur e pectore meo

Si flaura excutitur chloe

pateret mihi.

Reiecteq[ue] patet ianua lydię:

Quamq[ue] sydere pulchrior

horati

mirabilior

Ille est: tu leuior cortice & improbo

adriatico mari

Iracundior adria

scz horatio

scz ego lydia

ut tecum consu
merer tuo

Tecum viuere amem tecū obeam libēs.

d ME nunc. Respondet poeta: & prouocatus latentē felle in mulie ris verbis concitator fertur & animum penitus immutatum facit.

e REGIT. Amatorum verbum. q. d. pro suo arbitrio mihi imperat.

f ME torret. Maiora respondet nam se non in potestate adolescentis esse dixit ut ille in potestate amice. sed mutuo ab illo amari.

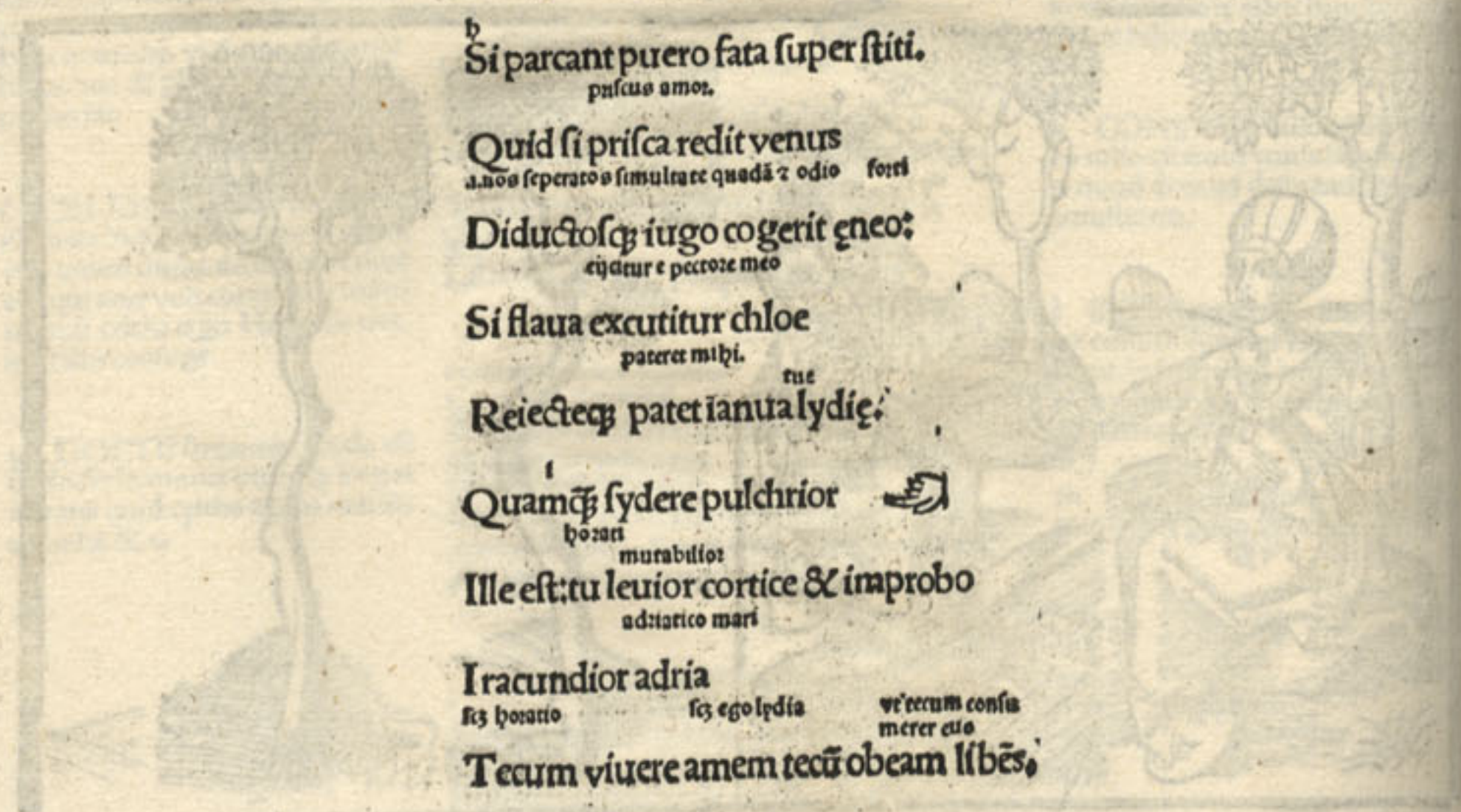
g THVRINI. Thurium oppidū erat in Tarēntino sinu. ut scribit ptolomeus li. iii. Erat etiam ibi vinum optimum ut scribit Strabo li. vi.

h SI parcant puero. id est si fata permittent puerum illum superesse mihi.

i QVAMQVAM sydere. Bene dicenti bene respondet. Sed tamen quantum sibi concedat. non taceat que linquat pulcherrimum amatorem. & reuocet & hominem e leuem & iracundum. & perpetuo vinculo se illi obligaturā pmittat.

b **PERSARVM** rege. Tanquā amator ponit summum bonum esse frui re amata. idq[ue] persarum regno antepōnit.

c **DONEC** non alia. Respondet lydia & retorquet crimen in illum ostenditq[ue] quod dum amata est. semper amauit. & amare insultās eadem ratione respondet quod nō fit sine felle. demonstrat preterea efficacius inducens amorem cloes initium discidiū ab illo prouenisse. Et cum demonstrat se clariorē ilia fuisse affert efficacissimā causam. qua facile credat se ab illa amatam quoniam gloriose cum sint mulieres suum nomen celebrari famo pere gaudent.

Argumentum Ddes.x.

Aptus amore lyses poeta ante illius fores cubabat / dicit inde si barbara esset hoc est immitissima & nupta viro asperimo tñ eū ante fores iacentem aquilonibus opponere non sine lachrimis pareretur petiq; ab ea vt mītor fiat : non enim poterit diutius aeris impetus perpeti. Hoc dicit.

EXTREMUM SI thanaim. Grauis querela in crudelitatem lyses. que duritia plus quam barbara sit.

Dde.x.ad Lycen

ultimum l p.n.

sequi. de qua li.i. de arte ait naso. penelopen ipsam presta modo tempo ra vinces.

extremum thanaim si biberes lyses

elica horatium

THANAIM. Thanais fluius scythie dicitur qui et danubius per cuius commemoratione vult intelligi barbari animi mulierem.

Seuo nupta viro. me tamē asperas

iacentem Porrectum ante fores obicere incolis

fleres illis ventis Plorares aquilonibus;

hoc est non laet te ventorum viridarium

INCOLIS aquilonibus. hoc ait quia a septentrionibus flat septentrio interque eum. & exortum solstitialem Aquilo qui & boreas qui cumque autem venti a septentrione spirant frigidissimi sunt. nivales sunt aquilo & septentrio Auctor plini. libro.ii.

Audis quo strepitu ianua quo nemus

Inter pulchra situm tecta remugiat

pprer audeo gliter .i. inducat glacie sus

Ventis; & positas vt glaciēt nives

.i. pura serentate

PENELOPEN. Hec vlixis vxor. xx. annos viri casta voluit expectare. nec vnquam procis ob

Puro numine iupiter

nam venus humanitate affabilitateq; desiderat

Ingratam veneri pone superbiam

.i. ne rota currente funis rumpatur. hoc est ne tu etiam amans aliquem speraris ab illo

Ne currente retro funis eat rota.

Non te penelopen difficilem procis

Thyrenus genuit parens.

oprantis est sc3 curuene sc3 curuene te.

O quamuis neq; te munera : nec preces

sc3 curuat te

Nectinctus viola pallor amantium

O QVAMVIS. Ordo est. O parcas supplicibus tuis quamuis neq; te curuent munera nec preces nec pallor amantium viola tinctus nec vir saucius pieria pellice. quamuis nec mollior animo maunis anguibus.

TINCTVS viola pallor. Hic ait Ouidius li.i. de arte palleat omnis amans color hic est aptus amanti. viole autem pallide sunt Virgil: pallentes violas & summa papa uera carpens.

Libertus Tertius

q **NEC** vir pieria. Deprehēsa pellice. mulier lōge ardet hinc ait Ouidius Sed neq; fuluus aper media tam seuus in ira est fulmineo rabidos cum rotat ore canes. Nec lea cum catulis lactentibus vbera prebet. Nec breuis ignaro vipera lesa pede. Foemina quam socii deprensisa pellice lecti Ardet & in vultu pignera mentis habet. In ferrum flāmasq; ruit positoq; decore. Fertur vt aonii cornibus ic̄ta dei.

^{p.n.pellice.}
^{f. concubine}
Nec vir pieria pellice saucius

Curuat supplicibus tuis
^{a. parce} ^{flexibilior arbore illo}

Parcas nec rigida mollior esculo:
^{quāuis} ^{siq; mo} ^{co}

Nec mauris animo mitior anguibus?
^{apud quod iaceo} ^{imbrum.}

Non hoc semper erit liminis: aut aque
^{p toto corpore}

MAVRIS anguibus. Legelut canum lib. ix. Mauri vero serpentes estu sunt acriores. quod etiam vbiq; accidit.

NON hoc semper. Ostendit se non diutius posse pati ante fores cubare hinc mitior effici debeat.

LIMINIS. Ouid. li. ii. de arte inquit. Sepe ferens imbrem celesti nube solutum. Frigidus & nuda sepe iacebis humo.

Celestis patiens latus

Argumentum odes. xi

m **Mercurium** eiusq; lyram poeta ad cantus inuitat. quibus lyde fugax & impia oblectetur: ipsius deniq; Mercurij laudes & potentiam melodię concelebrat. Refert etiam Belidū penas apud inferos & illarū cedē i patruales ipie nāq; illic puniunt. Id aut agit ne lyde sit ipia sed mitis fiat in eū. h. d.

Ode. xi. Ad Mercurium

a **MERCURI** nam te. Ordo est. o mercuri dic modos quibus lyde applicet aures obstinatas. nam te magistro docilis amphion mouit lapides canendo & tu testudo callida & c.

b **PHION.** is Iouis filius primus musicam inuenit. primus item cithara cecinit. primus illam inuenit. vt alii orpheus. vt alii linus. auctor Plinius li. vii.

c **SEPTEM** neruis. Diodorus li. i. scribit mercurij lire ex neruis trium thordarum instar trium an-

^o ^{scz mercurio} ^{.i. te vocare}
Mercuri: nam te docilis magistro
^{induxit ad cantum}

Mouit amphion lapides canendo
^{lyra} ^{cum}

Tuq; testudo resonare septem
^{deca} ^{.i. chordis}
Callida neruis.

^{.i. vocalis sonora}
Nec loquax olim: neq; grata: nunc
^{conuiujs} ^{lyra}

Diuitum mensis & amica templis
^{.i. sa versus} ^{curso in:corabiles}
Dic modos lyde: quibus obstinatas
^{velut oblectata ad audiendū appltee}
Applicet aures

ni temporū repertorem fuisse. tria enim instituit voces acutam. grauem. & mediam. Acutam ab estate. grauem ab hyeme. mediam ab vere sumemus. Macrobius li. i. scribit lyram apollinis chordarū septem fuisse. per quas tot celestium sperarū motus prestat intelligi quibus solem moderatorem natura constituit.

d **NEC** loquax olim. q. d. neq; loquacem lirā. neq; gratam fuisse antequam mercurij de cithara apreretur ad cantum nam & sacrificiū fidicines adhiberi consueuerant.

e NVPCIARVM expers. dixit autē nuptias & maritum per Acy rologiam. nam improprie dicunt hec nisi in humana specie.

scilicet lyde est enim in his enim anno: cōpa lafator equa

Que velut latis equa trima campis

saluacim 13 equa

ausē assidue repetunt quas perdūt belidas vndas. Finxerunt enim po etē has apud inferos esse damnaos tos tali supplicio vt haurientes a/ quas vinas absq; fundis conentur implere. Vnde Seneca vinasq; fru/ stra danaias plenas ferunt.

f CESSIT immanis. Cerberus nam fingunt poete orpheum cum inferos petisset. vt Eurydicen redu ceret. omnes tortores omnesq; tor ras vimbras sua lyra demulsi se et mitigasse.

Ludit exultim metuitq; tangi

.i. coniugii

perulanti

Nuptiarum expers: & adhuc proteruo

immarura

k AVDIAT lyde. Optat poeta lyde. ipsa mitior fiat audito suppli/ cio eorum que amantibus impie fuerant. Ordo autem est. Et audiat lide sera fata que manant culpas impie etiam sub orco.

Cruda marito:

restudo

q; sūe ferocissime vt paruit in orphico

Tu potes tigres: comitesq; silvas

potes fluuios 13 vt gisilant

g QVIN & ision. Iasion apud in feros hac poena cruciatur vt rote inter serpentes alligatus assidue & sine requie circumagarur Oui. vo/ luitur ision dū sequiturq; fugitq;.

Ducere: & ritos celeres morari

hipalloge cum ipse magis blanditus sit cerberus.

l SERAQVE fata. id est decreta deum sero venientia. Nam deorū vndicta sera est sed grauior.

Cessit immanis tibi blandienti

tonue custos

h INVITO vultu. Nā & isti cru ciatus contraheret tamen voluptas lyre ad risum porrigebat.

de hoc vide superius

Ianitor aule

vt supra belus centiceps

Cerberus: quamuis furiale centum

13 cerber.

n DVRO perdere sero. Non ad naturam ferri relatum est epithetō sed ad eorum animum. que dura ac crudeli mente hoc ausē sunt. vt duris te genuit cautibus horrens caucasus.

i VRNA. De belidū vna loqui tur de quibus ode. xiiii. lib. ii. de iis autem ait Ouidius lib. iiii. metha. Moliriq; suis letum patruelibus

Muniant angues caput eius: atq;

anhelitus niger corruptus humor.

.i. fluat

Spiritus teter saniesq; manat

q;

Ore trilingui:

in super

ntus grecus

Quin & ision tyriosq; vultu:

restit paululum

Risit inuito: stetit vna paulum

filias

Sicca: dum grato danai puellas

Carmine mulces

amica que mihi crudelis est

manifestas

Audiat lyde scelus: atq; notas

.i. belidum

aque.

Virginum poenas & inane lymphe

ymam

desluentis

Dolium fundo pereuntis imo

sero venientia

Seraq; fata

scilicet fat expectans

Que manant culpas etiam sub orco

scilicet puellae belidae

supplicia

Impie nam quid potuere maius

belidae scilicet suos

quia mortui erant

Impie sponfos potuere duro

occidere

Perdere ferro.

Liber Tertius

o VNA de multis. Ordo est. vna virgo de multis. signa face nuptia l' fuit splendide mendax in parente periturum. & fuit nobilis in omne eum hypermestram autem dicit quelinum maritum seruauit & vi ri presenti affectioni illatum.

p SVRGE que dixit. Hyperme- tra apud Ouidiu lino scribens ait l' q' patre famulosq' patris lucēq' timebam. Expulerant somnos hec mea dicta tuos. Surge age belide de tot modo fratribus vnus nox ti bi ni pperes ista perennis erit & c.

q QVE velut nocte. Ordo est. que velut nocte leone vitulos heu heu lacerat singulos. & est pulcher rima comparatio.

hypermetra .i. matrimonio

Vna de multis face nuptiali
est .i. contra vanū s' hypermetra

Digna periturum fuit in parentem
p' ece: honeste mulier

Splendide mendax, & in omne virgo
p' p' pietatem

Nobilis eum.

hypermetra s. lino

Surge que dixit iuueni marito
repetitio ē eternus mors

Surge: ne longus tibi somnus vnde
vanū p' mē meū

Non times detur socrum & scelestas
decepti s' meas

Falle sorores.

s' sorores s' rēphenderiat

Que velut nocte vitulos leone
s' marcos suos dilantur

Singulos eheu lacerant: ego illis
melior .i. linum inestictam

Mollior nec te feriam neq' intra

Claustra tenebo:

Me pater seuis oneret cathenis:
eo lino ego tanq'

Quod viro clemens misero peperci:
certam .i. ad efferas barbaros

Me v' extremos numidarū vel in agros
ergo difficilius sit redere.

Classe releget.

vade .i. rapim ferunt | ad navigationem.

I pedes quo te rapiunt & aure
denec amor meus in, re

Dum fauet nox: & venus: i secundo
fortuna s' meo

Omne & nostri memorem sepulchro:
p' epithauj comemorāōem

Sculpe querelā:

Argumentum odes. XII.

m Iserarum esse inquit Poeta nō vacare iucundo amori: aut epulis. Timere etiam patruorū mias & contumelias: propter quod ingrati vitam esse ostendit sine gaudio & amore. Dicit inde neobolen hebrū lypareum ardere. quiq' a nullo victus aut pugno / aut cursu / aut iaculis esset. Itaq' os perā omnē & studiū omittebat ergo nō misera neobole erat: sed felix potius cū letiori vite vacaret. h. d

Ode. XII. Ad Neobolen amandum esse.

v AVT exanimari. Ordo est. aut miserarum est metuentes verbera lingue patruē exanimari & c.

x PATRVE lingue. Acrius enī patruī quam parentes castigant.

y TIBI qualum. Ordo est. tibi o neobole aufert qualum Cytheree puerales tibi aufert telas & studiū operose mīnerue nitor hebrī lypa rei simul eques melior ipso bello rophonte. neq; victus pugno neq; segni pede vnctos humeros lauit vndis tyberinis. Qualum autem est. calathum seu canistrum vbi lanē linum & opera continentur.

z LIPAREI hebrī. A lipara insula vna ex eoliis dicta a liparo aut sonii regis filio. qui illic urbem edī ficauit. vbi postea eolus imperauit sumpra lipari filia pro coniuge auctor est Diodo. li. vi.

m Iserarū est neq; amori dare ludum; ^{gaudium}

Neq; dulci mala vino lauere aut ex ^{a. terri & stupescere} Animari metuētis patruē verbera ligue ^{scd}

Tibi qualum cytheree puer ales ^{p. astula}

Tibi telas operoseq; mīnerue ^{laoores mīnerum texendi operum}

Studiū aufert neobole liparei nitor he ^{postq;}

Simul vnctos tyberinis humeros (brī ^{doctoz}

Lauit vndis eques ipso melior ^{q equū alarū ascendit}

Bellorophōte: nec pugno neq; segni pe ^{pudens scz eques amarus qz natura timidi sunt sagax o neobole in plano.}

Catus idē per apertū fugiētes (de vict ^{a. mōto p canes & venatōem}

Agitato grege ceruos iaculari: & ^b

Celer arcto latitātē fruticeto excipe aprū. ^{b laudar a fortitudie}

a VNCTOS humeros. Neaquā frigiditatē nantes sentirent. olei caliditate temperant.

b IACVLARI. Laudat in vēnatione artem sagittandi.

c FRVTICETO. Frutices sunt minores arboribus et maiores herbis. vt sunt rubi & sentes & similia que siluas implicatas et inuias reddunt. & vt quercubus sit quercetum, sic a frutibus fruticetum.

d EXCIPERE. Autem proprie est. cum veluti in insidiis collocati expectamus vt veniens incautus in nos incidat vt parati imparati facile opprimamus.

Argumentum odes. XIII

p Romittit hic sacrificium fonti blandusie apud agellum suū in sabinis: vbi perspicuitas ad imū frigusq; amabile & amoenū erat quē fontē laudādo inter nobiles fontis anumerari cōtendit. h. d

Liber Tertius

Ode. XIII. Blandusie fontem laudat

e OFONS Res festiva & stilus comicus pollicetur fonti in agro suo constituto sacrificium & celebritatem nominis.

f BLANDVSIE. Blandusia regiumcula apud fabinos. vbi poetę agellus.

g NON sine floribus & c. Amphibolon. incertum est enim vtrū dicat hedo qui erit cum floribus ornatus.

h FRVSCRA. ideo frustra quia inficiet gelidos riuos. **i** TE flagrantis. Opacitatem ne morosi & abstrusi fontis ostendit per quam dicit canicularum estu calores arceri.

^{.i. fons blandusinus}
o Fons blandusie: ^{lucidior} splendidior vitro

^{nom suauitatem tuarum equarū digna est. vt vino admiscetur}
Dulci digne mero: non sine floribus
^{scz a me horatio cum}

Cras donaberis hedo

^{hedo in q̄ tam turgescant cornua}

Cui frons turgida cornibus:

^{recentibus}

Primis & venerem & plia destinat

^{q̄a imolabitur frigida .i. maculabit ad tuum honore}

Frustra: nam & gelidos inficiet tibi

^{percutit epitheron sanguinis}

Rubro sanguine riuos

^{luxuriosi}

Lasciui seboles gregis.

^{fontem blandusie}

Te flagrantis atrox hora canicule

^{q̄a fons ille erat operatus arborum vmbus}

Nescit tangere: tu frigus amabile

^{aratro.}

Fessis vomere tauris

^{scz prebes amabile frigus}

Prebes & pecori vago.

^{efficitis vnus ex nobilibus fontibus}

Fies nobilium tu quoq; fontium

^{laudante .i. couatis}

Me dicente cauis impositum ilicem

^{ex quibus sonantes saxo}

Saxis: vnde loquaces

^{aque vertuntur}

Lymphe desiliunt tue:

k HORA canicule. Dies canicularum lars qui ingentes calores inferunt Persius. En. quid agis siccas insana canicula messes iam dudum coquit. nullo ergo tempore calcicit.

l NESCIT tangere. Id autē propter vmbas arborum erat. & illi cem sibi iminentē vt infra ostendit in FIES nobilium. id est efficitis vnus ex nobilibus fontibus meo carmine.

n CAVIS impositum ilicem saxo. Significat in saxo natam ilicem arborem sub cuius radice erumpit aqua fontis huius.

Argumentum odes. XIII.

m Axima cum gloria Romā ab Hispania repetebat Augustus deuictis cantabris populis barbaris atq; bellicosissimis: nunc ita poeta laudat: vt illum herculi comparet: nam vt ille extincto Geronone ingenti victoria illustratus olim palanteum vbi nunc Roma est venit: sic & Augustus deuictis cantabris triumphaturus Romam nunc redit. Hoc dicit,

De. xiii. Ad Romanos de Augusti victoria.

HERCVLIS ritu. Ordo est o plebs cesar dictus petiisse laurum venalem morte modo victor ab hispana ora ritu herculis repetit penates. herculis autem ritu dixit. non enim avaritie gratia illuc accessit. sed ut populos pacaret quod quidem hercules fecit.

HISPANA ora. Augustus cesar anthonio devicto cantabricum bellum gessit domuit autem partim ductu. partim auspiciis suis cantabram Auctor est Tranquillus Multa etiam Strabo li. iii.

VNICO gaudens. Inuitat ad sacra reddenda diis Livia augusti uxorem sospite viro & victore Augustus autem Liviam drusilam matrimonio tiberii Neronis

^{q. semper victor redibat}
HERCVLIS ritu modo dictus o plebs ^{romane popule.}
^{morte enim contempna laus victoria queritur} ^{.i. laureum & triumphum.}
 Morte venalem petiisse laurum
^{augustus p. .i. redit domum}
 Cesar hispana repetit penates

^{tanquam regis}
VICTOR ab ora

^{que vnice dilexte} ^{livia trufilla vxor augusti.}
VNICO gaudens mulier marito ^{sacra faciens}
 in publicum veniat

^{pdeat ocrantia q. antonii vxor fuit tanquam decore pdeant augusti}
 Prodeat iustis operata sacris

Et soror dari ducis. & decore

^{.i. ea q. in supplicis deo: u. vrbantur}
SUPPLICE vitta

^{scilicet pdeant} ^{scilicet pdeant.}
Virginum matres: iuuenumque nuper reuerforum

^{.i. nupte} ^{.i. turpibus}
Sospitum vos o pueri: & puelle

^{malis omnibus}
 iam vitum experte male nominatis **Parcite** verbis.

^{f. reditus cesaris} ^{noxios}
Hic dies vere mihi festus atas ^{horatius comororem bellorum.}
 toller

Eximet curas, ego nec tumultum

& quidem pregnantem adduxit dilexitque probavit vnice ac perseveranter. Dicit autem poeta vnico marito nam vt Valerius li. ii. scribit. quod que vno contente matrimonio fuerant corona pudicitie honorabantur.

OPERATA sacris. Operari enim sacrificare est. Vir. Laus operatus in herbis.

SVSPLICE vitta. Non vitta sed vittis solutis supplicantes. vt solute crinales vittas capite orgia mecum

HIC dies vere festus. quoniam affert summam leticia cum sumus a periculofissimo bello liberati. Feti enim dies instituti sunt. vt animus leticia relaxetur.

L ii

Liber Tertius

v I PETE vngentum. Puerum suum moneret necessaria letis epulis parer.

erat enim ubique pax augusto, imperare .i. incolumi:

Nec mori per vim metuum tenente
f. augusto

postea pompeius oppressit. vt Lu- nus et simili causa caderet qua sp- tacus hostis. vide lucium florum & latius Apianus li. i. de bel. ciuili.

x MARS! Duelli. idest: socialis belli quod maxime opera marso- rum populorum excitatum est. & dictum sociale bellum. cuius caut sa fuit. M. Liuius Drusus qui vt senatus causam susceptam tuere italicos populos. spe romane ciui- tatis sollicitauit. qui cum ille pro- missa prestare non posset. irati de- fecerunt. initium sumptum a picē- tibus vestinis marsis & peliguis vide Strabonē li. v. & Apianum.

vade
v
Cesare terras.
p. solentare festi

Ipete vngentum puer & coronas

vinū qd bello marsico diffusū est .i. belli
.i. lagenam x

Et cadum marsi memorem duelli.

p. n. gladiatoris

Spartacum si qua potuit vagantem

sc. vt de p. vinoria
henderetur.

Fallere testa,

o puer
Dic & argute properet neq̄
perfusum mēsa .i. colligare

Mirrheum nodo cohibere crinem.

vt quā primū a tant
tore non admittetur hostiarum

Si per inuisum mora ianitorem

.i. redcat vomū
suā msa lurara

Fiet: abito,

mitigat ppter canctem

Lenit albesens animum capillis

.i. cupidoscōtēnōnis superbos iuuenes

Litium & rixe cupidos proterue

Non ego hec ferrem callidus iuuenta

Consule planco.!

a SI per inuisum & c. Precepit puero vt si tardius ad neeram ab hostiano admittatur redeat. deide quare hoc preceperit oñdit i ferēdo.

b LENIT albesens. Hec cū admiratione quadam & dolore dicuntur mirat enim se tam segnē factum vt in contumelias fastidiē- tis puellę non irascatur quod ipsū iniuria; senectutis fieri ingemiscit. Inquit ergo animi iuuenum qui li- tium & rixe in contemptu amoris cupidi sunt senili etate leniuntur.

c NON ferrem significat se consule planco adolescentem fuisse ira- sci mirabiliter solitum sūstidierē

d CALIDVS iuuenta. in qua blis vehementer sanguinē ad irā accendit.

Argumentum odes. xv.

c Florim pauperis ibici vxorē monet: vt finē rebus veneris iponat: cū iā funeri p̄xima sit: itaq; la- nam potius eam parare decebat: quā citharā tangere vel coronis inter cōuiuias ornari. H. dicit.

Ode. XV. Ad chlorim

V VXOR pauperis. Omni excusatione illam spoliat. cum non diuitiis abundet. que cum oculis prebeant. accedunt voluptates sed paupertate prematur. que iuuenes a voluptatibus arceri possit. Vnde iuue. prestabat casta humilis fortuna latinas.

f MATURO propior. ordo est. Desine inter virgines ludere cum sis propior funeri & c.

g ET stellis. Allegoria ait enim ut stellarum decus & nitor fuscatur nebulis & celatur. sic nitor virginum mixta anus obscurat.

h NON si quid. Ordo est. o dori non si quid satis decet pholoen decet te rectius expugnat filia domus iuuenum.

v xor pauperis ibici *cum iam satis superq; huiusmodi rebus indulseris*

Tandem nequitie fige modum tuę.

Famosisq; laboribus.

Maturo propior desine funeri.

Inter ludere virgines.

Et stellis nebulam spargere candidis.

Non si quid pholoen satis

Et te dori decet: filia rectius

Expugnat iuuenum domos:

Pulso thyas uti concita tympano

Illam cogit amor noti

Lasciue similem ludere capre

Telane prope nobilem

Tonse luceriam non cithare decent.

Nec flos purpureus rose

Nec poti vetula fece tenus cadi.

i FILIA rectius. Vituperanda est omnino mulier que in quacumque etate ita petulans sit ut viro viros petat. sed hoc magis conceditur filie quam tibi. quoniam niam datur aliqua venia teneris annis.

k CONCITA. s. tua filia uti thyas pulso tympano. Eo autem instrumento bachantiu antistites utebantur hinc mulieres illico ad sacra concitabantur chloridis vero filia pholoe concitabatur ab amore. sicut & thyas pulso tympano hoc que pacto filiam vituperat.

l LUCERIAM. Luceria civitas apulie. vide Strabonem li. vi.

m NEC poti. Sensus est. quod nec vetulam decet cadi poti ad fecem usque.

Argumentum odes. XVI.

m Ecce nati hac ode ostendit exemplum afferens danes ferrea turri incluse: ne forte alicui iungeret. Iupiter enim in aurum versus illa potitus est. Dicit inde vnumquemque plura optare ubi plurima habuerit. Sed autem paruo contentum cum multa petentibus multa desint. Hoc dicit.

Liber Tertius

De. xvi. ad Decenatem quid possit aurum

o INCLVSAM danaen. acti
 ifus pater danaes accepto oracu
 lo mortem sibi futuram ab eo.
 qui ex filia naus esset illam in
 turri clausit. Iupiter vero in aurū
 versus eam vitauit. ex quo con
 gressu natus est perseus qui po
 stea acrisēū obiecto Gorgonis
 capite in saxum venit Meminit
 ita Lactan. li. i. the. dicunt alii au
 ro pudicitiam virginis viciatā
 quod & poeta noster hic innuit
 Lactan. etiam plura de danae li.
 ii. the. ordo autem est. Enea tur
 ris & robuste fores & tristes ex
 cubie vigilum canum satis mu
 ni erant inclvsam danaen ob no
 cturnis adulteris si non Iupiter
 & venus risissent acrisium pau
 dum custodem abdite virginis.

p TRISTES excubie. Epithe
 ton vigiliarum. eo quod mesti
 tudinem generent. seu danae tris
 tis nuptiis per custodiam dene
 gatis.

q NOCTVRNIS ab adu
 ris. Bene nocturnis. quia adu
 ris nox apta est. est vt gregib⁹ no
 cturnus obambulat. cū & per
 diē lupi insidiari consueuerint.

r FORE enim: ordo est. Con
 uerso deo in precium fore enim
 tutum iter.

s SAXA. q. mūta loca que
 viribus expugnari non possunt
 quia aurum potentius est quā
 fulmen. nam. ea per corruptelā
 expugnat.

t POTENTIVS. Exaggeratio
 voluptuose rei.

v CONCIDIT auguris. De
 Amphiarao dicit qui apollinis
 fuit antistes vt scribit Lactan li.
 i. the. is autem ne in thebas iret la

i Nclvsam danaen turris ahenea
^{fulam acrisy p fori}
 Robusteq; fores; & vigilum canum
^{repagulo munire}
^{seuere} ^{vigilie}

Tristes excubie munierant satis

Nocturnis ab adulteris.

Si non acrisium virginis abdite
^{prem danaes abscondita}
^{sollitum}

Custodem pauidum iupiter: & venus
^{collussissent scz. norant} ^{sectum}

Risissent: fore enim tutum iter patens
^{aurum ioue}

Conuerso in precium deo.

Aurum per medios ire satallies
^{scz. hostiu cupcos & familiares.} ^{hostiles fremtus}

Et perrumpere amat saxa: potentius
^{scz. munitiones expugnare} ^{scz. laurum.}
^{v corrute}

Ictu fulmineo: concidit auguris
^{greci} ^{amphiarai} ^{ppter amorem monita}

Argui domus ob lucrum
^{dicitur huius telluris} ^{refregit}

Demersa exitio. diffidit vrbium
^{philippi significat alexandri magni patre}
^{euertit}

Portas vir macedo: & subruit emulos
^{nam eos q in illorū regno potentia pualabant pecunia corrupit}
^{ppter diuitias}

Reges muneribus. munera nauium
^{piratas dicit qui causa lucri sepe illa cantur}

Seuos illaqueant duces.
^{oueram}

Crescentem sequitur cura pecuniam:
^{scz. pecuniarū} ^{p deserto posuit timui.}

Maiorumq; fames. iure perhorui
^{.i. ad summas diuitias ascendere}

Late conspicuum tollere verticem
^{nam eques romanus fuit nec voluit}
^{transire in ordinem senarorum}

Mecenas equitum decus

Quanto quisq; sibi plura negauerit
^{.i. minus concupierit}

Adiis plura feret: nil cupientium
^{pauper}

Nudus castra peto & transfuga diuitum
^{habitationes vel loca} ^{plus est quam cupio}

Partes linqere gestio.

Contempe dominus splendidior rei
^{nam magis possidemus ea q contempnimus}
^{quam ea que possidemus}

Quam si quid arat non piger apulus
^{laboriosus}

Occultare meis dicerer horreis
^{recondere}

Magnas inter opes inops
^{sic de tantalo fabulantur pauper}
^{diuitias}

Pure riuus aque siluacq; iugerum

tuerat vxore cryphile cōscia. que
 quidē eū prodidit monilis desu
 derio ducta quod erat argi. vxor
 ris polinici ab vulcano elabora
 tum. Vir postea ab terre hiatu
 absumptus est. De quo Statium
 lege libro. vi.

x VIR macedo. De philippo
 ma cedonię rege itelligit qui opū
 diuitiarumq; graia multas di
 ruit vrbes. in greca presertim.
 in scithiam quoq; predandi cau
 sa profectus est. eiusq; emulos
 thebanos et lacedemones bello
 confecit de quibus plura legito
 apud Iustinum li. viii. & li. ix.

y CRESCENTEM pecuniā
 Sententia este Quod quanto plu
 res pecunias. congregant homi
 nes. tanto maiori cura & sollici
 tudine afficiuntur. Alludit quod
 superius expressit Crescit indul
 gens sibi dirus hydrops.

z QVANTO quisq; q̄to
 quisq; diuitias magis spreuerit
 cōtētus medio critate census. nec
 habenti ambitum fortunę ma
 ioris tanto deorum fauore dicit
 nil posse abesse.

a TRANSFUGA diuitum:
 Bene trāsfugayt maneret in trās
 latione a militia sumpta cū pos
 fuisset castra. nā transfuga is est
 qui suos relinquēs ad hostes des
 fecit. Vult ergo dicere. nudus fu
 gio veluti transfuga a castris di
 uitum ad castra nil habentium
 nam cum olim cuperē diuitias
 seruatus sum in diuitum castris
 nunc autē cū aiaduerterim illas
 non extinguere. sed augere cupi
 ditates.

b PVRE riuus. Ostendit quā
 pauca sibi sint & tamen illis se
 ditissimum regem a phrice supe
 rare posse.

c ET segetis ordo est. Certa fides segetis beator imperio ferti lis africe fallat fulgentē forte, id est illum qui fortuna fulgetet nō virtute. Sensus autem est quod ipse beator est sua sorte, quam ille qui africe domina. vbi maxime est tritici copia.

d QVAMQVAM nec calabre & c. In calabria enim sunt flores aptissimi apibus. per mella autem negat possessionem calabrię.

e LESTRIGONIA. Formig oppidum iuxta caietam fuit antiqua lestrigonum sedes auctore Plin. li. iii. Strabonę li. v. scribit totam hancoram opima vina generare.

f NECSI plura velim. Duo facti nam & paupertatem pati volentem ostendit & mecenatis liberalitatem laudat. Quare autē nolit plura indicat. quia ipse me-

Paucorum: & segetis certa fides mee

ille enim cognoscit idcirco in paupertate. n. q. paruo contentus est sicut ego

Fulgentem imperio fertilis africe

scz illa certa fides mee segetis mee

Fallit forte beator.

Quamquam nec calabre mella ferunt apes:

c. fozmiana p. vino

Nec lestrigonia bachus in amphora

fenelut horatio .i. crassa

Languescit mihi: nec pinguia gallicis

scz mihi

Crescunt vellera pascuis.

.i. molesta inopia

Importuna tamen pauperies abest:

scz quam habeo mecenus

Nec si plura velim: tu dare deneges.

.i. mitigata & repulso desiderio diuitiaru

Contracta melius parua cupidine

agroru fructus intelligit exendam

Vectigalia porrigam

Quam si mydonijs regnum halyattici

adiungam

Campis continuem: multa petentibus

scz a

Desunt multa: bene est cui deus obtulit

modesta .i. quod ei sufficit ad vitam degendam

Parca quod satis est manu.

lius porriget. id est extendit parua vectigalia id est paruos suos prouentus qui sunt vectigalia agrorum suorum.

g QVAM si. ordo est. quam si mygdonis campis regnum alyauci continuem.

h MYGDONIS. Mygdonia regio in finibus asie ab rege mygdonio vt scribit Lactan. li. ii. thelegito item que dicta sunt de mygdonia superius.

i REGNUM halyatici. Alyaucus rex lydie pater credi qui opimo imperio vius est. vide Hesiodoum li. i.

k MVLTA petentibus Aurea sententia. Nam qui multa cupiunt multis careant necesse est. & infinite cupiditates insatiabiles sunt. Quapropter recte concludit. bene cum illo actum esse cui deus dederit quantum ad vitam degendam sat sit.

L iiii

Argumentum odes. xvii.

a Elij lamie genus celebrat: ait inde cornicis augurio se nosse crastinam tempestatē. Hinc illū monet vt arida ligna componat ad sacrificiū. quo luce sequenti genium mero & porco bimestri curare possit. Hoc dicit. De Aelio autem lamio li. i. ode vero. xxvi. etiam meminī.

Liber Tertius

De. XVII. Aeli Lamie genus celebrat.

l AELI vetusto. Lamiarum familiam excessum gradum in vrbe tenuisse. Iuue. Suetoniuscq; testes sunt. Oriundi autem erant formis. que a lestrigonibus habitare fuerunt. vbi lamos regnauit. Dicit autem vetusto ad differentiam aliorum qui deinde fuerunt in ea familia.

m FASTOS. Libri fastorum appellantur in quibus totius anni sit descriptio ait Festus. nā breuiter & annuatim notabantur fastos autē hic consules qui nobilitatis in posteros memoriā testantur.

n MARICE. Seruius lib. vii. en. scribit. Maricam fuisse deam littoris mynturnensium iuxta lym fluiū afferens quoq; hunc horati locum in testimonium.

o CRAS foliis nemus. ordo est tempestas demissa ab euro sterget nemus multis foliis. & sterget littus alga inutili.

a Eli vetusto nobilis a lamo ^{qui es} ^{reg. formiarum} ^{familie aucoze}
quoniam ab actio
 Quando & priores hinc lamias ferunt .i. posteritatis

Denominatos: & nepotum .i. qui ad nostrā memoriā res gestas deducunt

Per memores genus omne fastos tu aeli

Auctore ab illo ducis originem et lamia vide ode. xx. li. i.

Qui formiarum moenia dicitur canq; q. inundante n

Princeps & innantem maricę fluitum deq; li. i.

Littoribus tenuisse lym ref

Late tyrannus: cras foliis nemus herba marina tenuissima.

Multis: & alga littus inutili q. illo veno;

Demissa tempestas ab euro prenuntia

Sternet. atq; nisi fallit augur diu viuens .i. permiseris

Annosa cornix. dum potes aridum cogere

Compone lignū. cras genium mero duos menses habente

Curabis. & porco bimestri cum seruis vacantibus

Cum famulis operum solutis.

p ALGA. herba marina & nullius vsus. vnde & Virgi. horridior rusco. piecta vilior alga ergo inutili alga.

q AB euro. qui vehemens ventus est. & grece sic dictus quod late perflat.

r ANNOSA cornix. Hesiodus multa de hominum quo referes cornici nouem nostras attribuit etates. quadruplum eius ceruis. id triplicatū coruis. vide ad pleynum Pli. li. vii.

s DVM potes. Ostendit autē tempus hiemis. dum ad focum parari hortatur & sacrificium genio institui vt Vir. Inuitat genialis hiems curasq; resoluit.

t GENIUM. Genius est numē quoddā familiare quod nobis nascentibus dat vt Seruius scribit li. vi. en.

v CVM famulis. hortatur vt diem festum agat.

Argumentum odes. XVIII.

f Aunum agrestem syluestremq; deū orat. vti per suos agros mitis & innocens eat. cū pleno anno hedum ei vnaq; & odores plurimos tradat. agrestesq; etiam sibi tripudient. Hoc dicit.

Ode. xviii. Ad Faunum

a FAVNE nympharum. Fau-
ni dei latinorum erant. quos in sil-
uestribus locis traditum est solitos
fari. quod farro scribit. Seruius etiā
docet faunos dictos a fando. id est
vaticinando vnde & fatuos dicti
mus inconsiderate loquentes. de
faunis autē poeta. li. i. g. ait. Et vos
agrestum presentia numina fauni
ferte simul faunūq; pedem. dicit au-
tem fugientium. fugiūt enim nym-
phe suam petulantiam. vel respexit
ad fabulam panis. in qua fingitur
infectatus syringam nympham.
que fugiens miseratione deorum
in calamos conuersa est. ex quibus
pan fistulam composuit.

b LARGA nec defunt. Ordo
est. Nec defunt veneris sodali larga
vina in cratere.

c VINA cratere. Craterem vene-
ris sodalem dixit quia sine cerere et
bacho friget venus.

f Aune nympharū fugientū amator
^{agrorū amena}
Per meos fines & aprica rura
^{miris placidus .i. respicias}
Lenis incedas. ab easq; paruis
^{benignus vernas tollit}
Aequis alumnis.

^{siquidem .i. completo}
Si tener pleno cadit hedus anno
^{scz tibi fauno q; co sodalis veneris}

Larga nec defunt veneris sodali
^{scz tua}
Vina carere. ve tus ara multo

Fumat odore.

^{q. d. non solum homines gaudent}
Ludit herbofo pecus omne campo
^{fauno tunc enim fauno sacra celebrabantur}

Cum tibi non redeunt decembris
^{tua festa celebrans .i. ab labore}

Festus in pratis vacat ocioso

Cum boue pardus.
^{non semper audaces sed illo die.}

Inter audaces lupus errat agnos
^{ad tuum honorem}

Spargit agrestes tibi silua frondes
^{ppter annuū laborem agricola}

Gaudet inuisam pepulisse fossor
^{numerusq; numero}

Ter pede terram

d VETVS ara. Ex hoc ostendit
quod per multos annos sacrificiū
hoc institutum fuerat.

e LVDIT herbofo. Id erat in nu-
minis honorēvt etiā pecora gau-
derent & luderent. que sub eius tu-
tela sunt.

f PARDVS. Sunt pardi panthe-
rarum mares. panthera autem &
tigris macularum varietate specta-
tur. suntq; pantheris in cādido bre-
ues macularum oculi. serunt colo-
re earum mire sollicitari quadrupe-
des cūctas. sed capitis toruitate ter-
rerit. quam obrem occultato eo reli-
qua duicedine inuitatas corripit
Auctor est Pli. li. viii.

g GATDET inuisam. Sensus
est q; in faunalibus agricole salta-
tionem adhibeant. vt omnis pars
corporis leticiam exprimat.

Argumentum odes. XIX

e Helephum poetam grecum familiarēq; suū cū ioco arguit: is. n. grecorū historias referebat hora-
tio: cum tempus posceret conuitiū potius necessaria tractare: hortatur inde puerum suum: pos-
cula preparere: assintq; tibi cum lyra & fistula. Hoc dicit per totam odam.

Liber Tertius

De XIX. ad Telephum.

h INACHVS videad plenum odetertia. li. ii. Inachus autem primus argiuorum rex qui regnavit annis. l. anno. aut mundi. M. M. M. cc. xl. auctor est Eusebius.

i CODRVS. Fuit is athenensium rex xvii. qui regnavit annis. xxi. anno mundi. MMM. cx. ut scribit eusebius. utque iustinus li. ii. ait. Cum essent inter athenienses & dorienses simultatum veteres offense. quas vindicaturi bello dorienses de eue tu prelii oracula consuluerunt respondit foreni regem atheniensium occidissent cum ventum esset in prelium militibus ante omnia custodia regis atheniensis precipitur. Atheniensibus eodem tempore rex codrus erat qui & response dei & preceptis hostium cognitis permutato habitu pannosus sarmento collo gerens castra hostium ingredi. ibi in turba obsistentium a milite quem falce astu conulnerauerat interficitur. cognito regis corpore dorienses sine prelio discedunt. atque ita atheniensis virtute ducis pro salute patrie se offerentis bello liberantur.

k GENVS eaci: Aecus fuit is iouis eginece filius. genuit autem thelamonem. peleum & phocum. Expeleo ac thetide achilles ortus. qui cum agamemnone ad troiam accessit. auctor in iis Diodorus li. v.

l SACRO ilio: A diis enim menia sibi constructa fuerant. vel ad imitationem homerum. qui sepe dicit sacra troiam.

m PELIGNIS frigoribus. pelignum populi sunt marsis vicini. ut scribit strabo li. v. Sulmo autem pelignorum est mediteranea ciuitas ut docet li. iii. ptolo. Hic nasone poeta nobilissimum natum dicit. est autem regio propter montes frigida:

n DA lunę. Hortatur puerum ad paranda pocula. Ordo est puer da pro pere pocula noue lunę. da medie noctis da pocula murene auguris pocula miscentur tribus ciathis commodis aut noue. Dicit autem lunę noue. i. lunę honorē. hoc ait quoniam solebant olim sumere pocula in deorum honorem. aut heroum aut amicorum hinc Martialis inquit neuia sex ciathis. septem iustina bibatur omnis ab infuso numeretur amica phalerno.

o TRIBVS aut nouem. Gellius scribit varronem dixisse conuiuia

differt. vel tpe vel virtute.

q Vantum distet ab inacho

i p. n. regio
Codrus patria non timidus mori

o rhyelaphe historiam
Narras: & genus eaci.
participium sine verbi origine

Et pugnata sacro bella sub ilio.
de chio vino optimo. superius dictum est.

Quo diuum precio cadum
i. cinamus
refecit. est enim aqua tepida remedium ebrietatis

Mercemur. quis aquam temperet ignibus
et nostris hospitibus
i. hora

Quo prebente domum. & quota
i. cinamus
quarta hora possim me domum recipere ut illa tectus possim vitare frigus.

Pelignis caream frigoribus: taces
loquitur tanquam in conuiuio sit

Da lute pro pere noue.
i. bibamus in honorem medie noctis & auguris murene

Da noctis medie: da puer auguris
augurio pollebat murena

Murene. tribus aut nouem
i. sine domo

Miscentur cyathis pocula commodis
ut nos potesumus

Qui musas amat impares
ne inebretur

Ternos ter cyathos attonitus petet
i. liber saccola.

Vates: tris prohibet supra
litium
propter ebrietatem

Rixarum metuens tangere gratia
quare nude fingitur gratie supra li. i. ed. iij. dictum est.

Nudis iuncta sororibus

Insanire iuuat. cur berecynthie
spus quia ex flatu sonum emittit tibia

Cessant flamina tibię.
quia quoad pender sonum non habet

Cur pendet tacita fistula cum lyra
nihil agentes
pulsant.

Parcentes ego dexteris
in mensa .i.

Odi. sparge rosas. audiat inuidus
fundundum
p. n. viciat

Dementem strepitum lycus:
i. fore lyca amica est
apra

Et vicina seni non abilis lyco

rum numerum oportere incipere a gradiarum numero. & progredi ad musarum id est proficisci a tribus & consistere in nouem. ut cum paucissimi conuiuę sint. non pauciores sint que tres. cum plurimi non plures que nouem. Nam multos esse inquit non conuenit. quod turba plerumque est turbulenta.

o TRIS prohibet supra. Ne si supra nouem addideris tres ebrius factus exurgas in lites. que sunt gratie leticieque contrarie Ideo gratie ne de pinguntur veluti sine dolo. sine fraude. sine aliquo velamine.

p BERECINTHIE: Berecynthus urbs phrigie. unde & tibias phrigias dicit. que matris deum sacris adhiberi consueuerant ad quarum cantus a conuiuantibus saltabatur. ut tympana vos buxusque vocant berecynthia matris vel quia tibię ipsa inuentrix fuerit.

q FLAMINA. Quia ex flatu sonitum emittit. unde tibias tubas & similia non pulsare sed inflare dicimus. Vir. Inflauit cum pugnis ebur tyrrhenus ad aram.

r FISTVHA. Hec ecannis ut plurimum fiebat Vir. Est mihi disparibus septem compacta cicutis fistula. ceterum ex variis metallis etiam sunt. ut sint tanquam cannales omnibus liquoribus peruenam que crassiores & fictiles sunt. tubulos appellant ut demonstrat vitruuius. **s** SPARGE rosas. Festinanti sibi festinatione oratione accommodata & que in furete furorē sapiat. Nam & interrogatio & repetitio & dissolutio que colores tres rhetorici tres assunt hanc festinationem ex furenti cupiditate puenientē ostendunt. huiusmodi vehemētiam et alibi inuenies. & presertim apud virgilianam didonē cum abeunte iam enea sic secum querit cuius in scium est. Proh iupiter ibi hic ait et vris illuserit aduena regnis. hoc enim eloquentis simul & sapientis scriptoris est. ut non modo concedentes sententias. sed genus quoque dicendi nature rei de qua agitur conueniens accommodat. **t** AVDIAT lycus. Vicinus hilaritatis nostre strepitum et inuidiam patiat ut Vir. Fit strepitu tectis vocibus que per ampla volutant atria. **v** NON abilis lyco. Vxor que se mipeulla inabili coniuncta esset. unde & zelum eius ostendit. dum inabilem dicit.

x SPISSA te. Ordo est. doe tempestiua. petite nitidū spissa coma & similem puro vespero Spissa quod est adolescentie. nam in grauescente etate non sunt densi capilli. quia caloris defectu caluescim.

densa

Spissa te nitidum coma:

quia non nubibus obscuratur

Puro te similem telephe vespero

virtuosens

Tempestiua petit doe.

negabilis

p.n. amica.

Melentus glycerę torre amor meę.

y LENTVS amor. Eleganter lentus amor. q. latens & occultus ac sine flamma vrit. Vel lentus idest diuturnus nam que lente procedunt diu procedunt.

Argumentum odes. xx.

e Rat insignis puer Nearchus apud mulierem quandam. Pyrrhus autem poete fodalıs illum rapere destinarat. Admonet igitur horatius illam secum pugnaturam Victorieę facultatem esse penes Nearchum puerum nam ille victor erit quem ipse voluerit. Laudat inde pueri formam. H.d.

Ode. xx. Ad Pyrrhum

a GETVLE CATulos. Leeng Amantem mulierem leeng habenti filios comparat. nam sicuti orbanais. Jena fuerit. sic etiam mulier illa rapto sibi amato puero.

b TIBI preda cedat. Interrogatiue legendum. est enim sensus, vinq

n On vides quanto moueas periculo

Pyrrhe getule catulos leeng.

.i. timidus

Dura post paulum fugies inaudax

Prelia raptor

q. tibi mouebit mulier amica

nearchi pueri

Cum per obstantes iuuenum cateruas

.i. ipsa mulier

p.n. pueri

Ibit insignem repetens nearchum

.i. ipsa mulier cer

tans & furens

Grande certamen tibi preda cedat

.i. vince tu nean illa

Maior an illi;

pirrhe res

Interim dum tu celeris sagittas

adhuc pstat in metaphora

Promis. hec dentes acuit timendos;

celnetu an illa.

c INTERIM dum. Suauissima est allegoria. & manet in translatione nam ostendit quod antequam in certamen destendatur yterę sua instruit arma.

Liber Tertius

d NVDO pede. Ostendit enim victorē fore cui puer voluerit palmam tradere & seipsum.

i. ipse puer pugne iudez

vissoluto

Arbiter pugne posuisse nudo

victoriam

Sub pede palmam

agitate captas

etiam homerus in iliade. a quo tam preciosus tradit vt omnes grecos excepto Achille superaret.

e FERTVR. Dicit poeta frustra ri pyrhum comitem conante ab amore meretricis reuocare iuuenē

f. venet succubuisse

Fretur & lene recreare vento

vnguento illitis

g RANTVS. f. Ganimedes quem iupiter in aquilam conuersus ab ida monte phrigie ad celum rapuit sed huius fabula nota est.

f NIREVS. Is regnavit in naxo insula. fuitq; charopi filius atq; alage speciosus admodum. et qui cum agamēnone ad troiam profectus est. vt Diodorus ait li. vi. meminit

Sparsum oderatis humerum capillis;

q̄ fontib' fluuissq; abundat

Qualis aut nireus fuit. aut aquosa

f. ganimedes

Raptus ab ida.

h AB ida aquosa. bene aquosa ab ida. eni monte defluunt scamader & symois. vt scribit Mela.

De XXI. Ad Amphoram

a Amphoram hortatur optima vina effundere in coruini gratiam: qui & si mores socraticos habet non tamē a potu abhorrebit catonis exemplo: is enim mero caluisse pluries legitur edocet inde quid merum efficiat. Hoc dicit.

h ONATA mecum & c. Pro m itit amphoram vetusti vini ex veteratorio sic enim cellam appellabant. in qua ad multos annos duraturum condebant promittit. ergo amphoram qua coruinum in conuiuio letius accipit qui quamuis philosophus sic non abhorret a poculis exemplo Cathonis qui & ipse summa grauitate admirandus vir ad multam noctem conuiuia pitifando & sorbilando vinum producebat. nō quod bibax esset homo. sed cupiebat sermone familiari aliquid de animi tristi seruitate minuere vino quidem modo dico. sed quoniam tenuisse sorbilando potabat ad plures horas durabat. Vnde & omnis tristitia exhilarabatur. & temperantie fines non excedebat.

De XXI. ad āphorā

iocose alloquitur amphoram

o Nata mecum consule manlio

amphora.

i CONSVLE manlio. Vno tempore demq; tempore vini amphoram. & se natum asserit.

Seu tu querelas: siue geris iocos

siue tram non

k SEV tu querelas. Vno enim aut queruli. aut hilares. aut venerei. aut pugnaces. aut fomnolenti fiunt.

Seu rixam: & insanos amores:

amphora

Seu facilem pia testa somnum

lene scorsali optimū vinū

l LECTVM. In amphora cōstitū hū nomen in vetustatis testimoniū

Quocunq; lectum nomine massicum

lectū festo

Seruas: moueri digna bono die

Descende coruino iubente.

pur pmas lencuidterea reddentia

Promere languidiora vina

m NON ille quamquam. Ordo & sensus est. non ille tenegliget nec est in hoc horridus quamquam philosophic studiosus sit.

n NARRATUR & prisci cato nis. Probat exemplo Cathonis. & dixit narratur. quia illum non vid erat. sed ab his qui viderant acceperat puer enim poeta erat. cū apud vticam se ille interemit. Poeta autē abusus est nomine. non enim cato priscus. sed vticensis vino inuigilabat. vt iam ostendimus vel ad tempora sua respexit. Erant quippe et alii catores.

o LENE tormentum. Vini calorem. atq; potentiam. & molestiā quandam lenē tormentū appellat.

p IOCOSO lyeo. Per vinum quippe multi iocosi fiunt & hilariter. Virgil. Assit leticie bachus dator & bona iuno.

m Non ille quamq; ^{persusus est} socraticis ^{amphoram} mades ^{contemnit}

Sermonibus te negliget horridus.

n Narratur & prisci catouis ^{vino} ^{cituisse} ^{ingentū}

Sepe mero caluisse virtus. ^{edocet quid merum efficiat}

Tu lene tormentū ingenio admoues

Plerumq; duro tu sapientium ^{secretū} ^{p facto}

Curas. & archanum iocoso ^{ebrii enim secreta pandū} ^{vino}

Consilium retegis lyeo. ^{q amphora}

Tu spem reducīs mentibus anxij ^{mestis}

Viresq; & addis cornua pauperi ^{violentiam}

Post te nec iratos trementi ^{post tuum porum} ^{timenti}

Regum apices neq; militum arma ^{potentia & sublimitates}

Te liber: & si leta aderit venus ^{pigre}

Segnesq; nodum soluere gratie ^{parcentibus}

Vireq; producent lucerne. ^{si. cum redit dies. ergo per totam noctem} ^{sol}

Dum rediens fugat astra phœbus:

q TV spem reducīs. Mesti enim vbi vino incaluerit melius sperant.

r VIRESQVE & addis cornua Festus enim inquit homines nimio vino truces fieri. ideoq; liberi patris simulacro cornua addi. Ouis dicitur item li. i. De arte de vino ait. Vina parant animos faciuntq; coloribus aptos. Cura fugit multo diluiturq; mero. Tunc veniunt risus tunc pauper cornua sumit. tūc dolor & cura. rugaq; frontis abicit. Tunc aperit mentes quo rarissima nostro. Simplicitas artes excutient te deo.

f TE liber. Sensus est. quod liber venus. & gratie veneris comites. & lucerne peruigiles vsq; ad sequentem auroram potus producent. quod & de catione legitur. Ordo autem est. Liber viue lucerne producent te. dum phœbus rediens fugat astra si leta venus aderit. & si aderit gratie segnes soluere nodū.

Argumentum odes. xxii.

d Iane officia celebrat: est. n. montiū nemorūq; custos. est virgo fauet puerientibus & morteliberat post hec pinū qndā ville suę iminentē. eidē cōsecrat pmittēs anno quoq; verrē sacrificare. h. d

Liber Tertius

Ode. xxii. Diane officia celebrat

t MONTIVM custos. Dianę varias potestates. & annua illi sacra pollicetur.

v VIRGO. Hec in celo luna. in terris diana. apud inferos proserpina appellatur dicitur ergo tergemina. Item hecate propter centum. i. multiplices potestates Vir. Terge miina hecateri virginis ora dianę preest & diis. que quia sceleres sunt. idcirco ipsa dea virgo fingit.

x QVE laborantes. Preest parturientibus et appellat iuno lucina. i. que iuuet ad veniendū in lucē. Nec refert vtnomina dearum confundantur. Nam prisca religio omnes deos ad solē omnesq; deas ad lunam referebant vt aperte demonstrat Macrobius. Hinc maro solē

m ^{filiorum} Ontiū custos nemorumq; virgo

Que laborantes vtero puellas

crinarius numerus religioni quia prestat vt inco
mburū est lumen parant

Ter vocata audis: adimiscq; leto

Diua triformis

Imminens velle tue pinus esto

Quam per exactos ego letus annos

Verris obliquum meditantis ictum

Sanguine donem.

lunāq; vocaturus dixit. Vos o clarissima mundi liberi & alma ceres Bachum Cereremq; pro sole & luna ponens. preest infantibus quia illis dum in matris vtero sunt plus est vegetatiue potentie. que a luna est quam sensatiue que est a sole.

y IMMINESville. Ordo est. Pinus imminens velle tua esto pro sit & sic melius dictum quam si dicitur esto adverbium concedentis.

z VERRIS obliquum. Modū ferientis porci describit. nam scutus ledunt verres cum transversum feriant iuxta dentium naturam.

Argumentum odes. xxiii.

f Cribit ad phyliren dicens quod si ad celum tendet supinas manus noua quidem luna: si ture & fruge lares placarit & porca. eius vites minie ab aphrico offendent. nec segetes a rubigine nō etiā alumni sui in autumnno grauabuntur. Concludit demū deos satis placare etiam minimis. dum modo quis eos sine crimine & scelle precetur. Hoc dicit.

Ode xxiii. ad Phyliren

a PESTILENTEM aphricum Plinius lib. xviii. ca. xlix. ita scribit Ex aduerso aquilonis ab occasu

c ^{ad celum} Elo supinas si tuleris manus ^{eleuaueris}

Nascenteluna rustica philyre

Si ture placaris: & horna

Frugelares anidaq; porca:

Nec pestilentem sentiet africum

Fœcunda vitis. nec sterile seges

brnnañ aphricus quem greci liba vocant & c. Est autem ventus huiusmodi vt lib. ii. docet.

b RVBIGINEM. Carbum
lum quo spica in nigredinem verti
tur et omne granum corrumpitur.
Varro tamen dicit rubiginem pro
prie appellari vitium obscenelibit
dinis de hac Vir. vt mala culmos
esset rubigo.

c POMIFERO anno. Autum
num intelligit de quo etiam Ouis
dus li. ii. de arte ait. Sepe sub autū
num cum fortissimus annus ple
nax; purpureo subrubet vva me
ro Cum modo frigoribus premi
mur modo soluiumur estu. Aere
non certo corpora languor habet.

d NAM que. Ordo est. Nā de
u a victima que pascit inter quer
cus & ilices. aut crescit albanis in
agris ceruice tinguet pōtificum se
cures te coronantem marino rore
et fragili myrto paruos deos nihil
atiner tentare eos multa cede bi
dentum.

e SECVRES. Quia maiores ho
stie securi seriebantur.

b Rubiginem aut dulces alumni

i. i. molestū & noxiū

c Pomifero graue tempus anno

d Nam que niuali pascitur algido

e Deuota quercus inter & ilices

f Aut crescit albanis in herbis

g Victima pontificum secures

h Ceruice tinguet te nihil attinet

i Tentare multa cede bidentium

k Paruos coronantem marino

l Rore deos fragiliq; myrto

m Immunis aram si tetigit manus

n Non sumptuosa blandior hostia

o Mollibit auersos penates

p Farre pio: & saliente mica

f BIDENTVM. Bidentes pro
prie oues que duos annos habent
vt docet Acron. de iis late Gellius
& Macrobius.

g NON sumptuosa hostia. Or
do est. non mollibit aduersos pen
nates sumptuosa hostia blandior
fare pio & saliente mica. Et nota
plus valere far. id est paruum sacri
ficium cum innocentia, quam ma
gnum cum scelere. Sumptuosa au
tem hostia non nominari. sed ab
latiui sunt casus. sa enim cesura lō
ga est & esse debet: nam sensus ali
ter non quadret.

h SALIENTE mica. Saliente
autem micam salis granum intel
lige quod saliat cum in ignem mis
sum sit.

Argumentum odes. XXIII.

i Naturas inuehitur. arguens primū eorū plurima minimeq; necessaria edificia. non. n. cōtentū
terrestribus: in mari quoq; edificabant. quod quidē nihil prodesse dicit ad fugiendā mortē om
nino: namq; licet etiam multa quis possideat moriendū erit. Laudat exinde scythas: qui domibus carē
tes plaustris pro illis vtuntur. & paucis contenti viunt. Quicunq; autem & laudē & gl'iam optat: ha
bendi cupiditatem frenare debet: Vnde damnantur illi: qui acquirendi gratia omne periculū subeunt
spreto etiam mari quocunq; relictaq; arduę virtutis via. Hortat inde v' in capitolū gemmas & aurū
v' in mari mittenda vt malorum cause fugentur. Damnata postea parentū pfidiā in acquirendis res
bus indigno & vitioso viro. Hoc dicit

Liber Tertius

Ode. XXIII. In avaros.

I INTACTIS opulentior. Ordo est. tu avarus opulentior intactis thesauris arabum & diuitiis indie licet occupes omne tyrrhenum mare. & mare ponticum tuis antenis. non expedies animum metu & caput laqueis si quidem dira necessitas figit adamantinos clauos summis verticibus. Animaduertat poeta nullam perniciem hominibus capitaliorem esse quam auariciam qua propter variis rationibus illam a mentibus humanis euellet re tetauit. nunc autem maxime ex eo a vita amouendam esse probat. quia neque fata neque mortem fugiant diuitie. Censet igitur abigendam omnem cupiditatem ne vitis que ab illa sunt coinquinemur. Cum illi qui cum virtute degunt. & in vita magno in honore habeantur. et post mortem celebre & immortalis de se nomen relinquunt.

k ARABVM & diuitis indie. Ditissimas gentes ad diuitiarum emphasim posuit. Arabes enim qui propter copias aromatū que in omnes orbis partes inde exportantur undique ingentes pecunias coaceruant. India autē fertilitate agrorum preterea auro argentoque & vni omnibus qui ex mari sunt. et multis preciosissimisque lapillis reliquas regiones superat.

I NON animum metu. Sensus est. quod mortis necessitate nulli diuitiis carere possumus.

m CAMPESTRES scythe. Scytharum nomadum parsimoniam proponit romanorum diuitiis de nomadibus scythis pastoribus multa. Vir. li. iii. ge. Et strabo li. vii. sic ait. Nomades enim tentoriis vtuntur centonum instar pilo contextis in plaustriis vitam degentes. circūque tentoria pecora committantur a quibus victum captant. & alunt lacte caseo carne. pasua vero sectantur loca semper herbosa permutantes hibernis quidem temporibus meoticis versantur in paludibus. estiuis vero per campetria vagantur. &c.

^{intolantia tu}
i Intactis opulentior

^l
Theauris arabum: & diuitis indie
^{lapidum & ligno: u teneas}

Cementis licet occupes
^{p hyperbolen exprimit infans instructione illius seculi. & moles in mari tacitas}

Tyrrhenū omne tuis: & mare ponti cū
^{si quidem vniuersos & infrangibiles}

Si figit adamantinos
^{.i. virtus summis seu mors}

Summis verticibus dira necessitas

Clauos. non animum metu.

^{nam mors oēs illa q̄a. nec pot̄ quisq̄ ab illius laqueis caput dissoluere}

Non mortis laqueis expedies caput
^{quod in campis sine rectori vtiuntur}

Campestres melius scythe
^{ex consuetudine}

Quorū plaustravagas rite trahūt domos
^{frige ore constricta}

Viuunt. & rigidi gete.
^{intemperate inter se communes}

Immetata quibus iugera liberas

Fruges. & cererem ferunt
^{nam tantum seculi ferunt. quē ad annū sufficiat}

Nec cultura placet longior annua
^{vnquamque fatigatū in labore}

Defunctumque laboribus
^{succedit in labore}

Aequali recreat sorte vicarius:

Illic matre carentibus
^{abstinet ab iniuria.}

Priuignis mulier temperat innocens
^{non habet potestatem super virum}

Nec dotata regit virum
^{quia nolunt adulteros}

Coniunx. nec nitido fidit adultero
^{lapud illos}

Dos est magna parentium
^{concupitum}

Virtus. & metuens alterius viri
^{vinculo}

Certo foedere castitas
^{sensus est. peccare autē illis est nefas. aut pena est mortis}

Et peccare nefas: aut precium est mori.
^{et punitio}

O quisquis volet impias

n RIGIDI. GETE. Thraces sunt quos rigidos dixit propter frigora regionum earum.

o IMMETATA. sine metis & terminis.

p DEFUNCTVMQVE laboribus. id est illū qui anno precedenti elaborauerat alter sequenti anno recreat. quiescit enim ille altero operante. Cesar li. iiii. de bel. gal. scribit suos germanorū omnium bellicosissimos. centum pagos habere ex quibus quotannis singula milia armatorum bellandi causa ex finibus educunt. Reliquos vero qui domi manserint se atque illos alii hi rursus inuicem anno post in armis sunt. illi domi remanent. sic neque agricultura neque ratio atque usus belli intermittitur. sed priuati atque sepe agri nihil est.

q NEC dotata. Sensus quamuis ibi dotatae sint coniuges. attamen viris suis debent obtemperare. quod romae non erat. hinc Iuuenalis ait. Intolerabilius nihil est quā focum na diues.

r DOS est magna. Castitatem laudat exemplo barbarico eo quod dotem habent virtutem parentum & amorem coniugum. que viros vitates externos seruant pudicitiam coniugalem.

f CERTO foedere. Quod quidem inter virum & uxorem sit ut alter alteri fidem seruet.

t ET PECcare nefas. Sensus est. quod mulieribus illis peccare est nefas. morsque est peccati precium. punitur enim illico impudice quod sane in italorum dedecus dicitur.

v O QVISQVIS. Non recte a superiore ode hec sepe rata sunt. cum independeat & illis annexa sint.

Si queret pater urbium. Si quis velit patrie pater vocari & statuarum titulos habere. remoueat licentiam presumendi. & illicita non presumat admittere.

CLARVS post genitis. Aut postea laudatur in filiis. aut ob seueritatis & correctionis institutum posteris admirandus.

QVATENVS. id est quadiu. nam quatenus aduerbium est interdum temporis. interdum loci. quatinus vero coniunctio est tantum.

HEV nefas. Per interpositionem dictum est ut exprimat dolor odimus ergo virtutem in uiuentibus. deinde cum sublata est ex oculis. i. cum defunctus est homo in quo virtus erat tunc illam querimus. i. desideramus. posuit enim subsequens pro antecedenti. nam desiderium inquisitionem antecedit.

QVID tristes. Sensus est. quid prodest conqueri de vitiis si culpa punitur supplicio. Quid leges. Sensus est. quid prosunt leges sine obseruatione & vsu.

autem seditionem auferre de roma.

Cedes & rabiem tollere ciuicam

Si queret pater urbium

.i. statuarum titulos habere

Subscribi statuis: indomitam audeat

presumens illicitam.

Refrenare licentiam

fama & gloria postrema

Clarus post genitis quatenus (heu nefas)

in corruptam

Virtutem incolumen odimus

nostris

Sublatam ex oculis querimus inuidi.

.i. proficiunt

Quid tristes querimonie

pena

Si non supplicio culpa reciditur.

q. d. si non obseruentur

Quid leges sine moribus

Vane proficiunt: si neque feruidis

australem intelligit

Pars indusa caloribus

vult: autem intelligi septentrionem.

Mundi nec boree finitimum latus

Durateque solo niues

repellunt: timida

Mercatorem abigunt. horrida callidi

cupidiore

Vincunt equora nauite

Magnam pauperies opprobrium iubet

quodlibet

Quid vis. & facere. & pati

.i. pauperias

Virtutisque viam deserit ardue

q. sapientiores sumus

Vel nos in capitolium

.i. pontificis

.i. sacerdotum

Quo clamor vocat. & turba fauentium

Vel nos in mare proximum

Gemmas & lapides. aurum & inutile

summum malum auaritiam dicit

Summi materiam mali

c. Si neque feruidis. Nihil potest ob stare cupiditatibus per quas non tantum leges irumpuntur. verum etiam rerum natura expugnatur. lucri causa. dum etiam nec inhabitabiles orbis regiones possunt prohibere commercia.

d. FINITIMUM latus. nobis vicinum nam septentrionalis plagam nobis vicinior. utpote in qua est axis. ut Vir. Hic vertex nobis sublimis est. & c.

e. MAGNUM pauperies. Sententia est. quod paupertas quae iam in opprobrium & dedecus habetur iubet omnia pati & subire. respecta virtutis via ut enim dicitur fas & nefas vna confundunt.

f. VEL nos in capitolium. Hoc in loco poeta ipse horatius consulit vel in capitolium gemmas & aurum vel in mare mittenda ut eis inuoluntariorum cause fugentur.

g. CLAMOR. illuc enim cum spectantium clamore et plausu triumphantes accedebant.

M III

Liber Tertius

h SCELERVM si bene . q. d. si
piger scelerum & malorum tollat
tunc elementa auaritie

i TENERE mentes. Duplex in
tellectus vtrum puerorum men-
tes teneras dicat esse formadas ad
asperiora studia hoc est fortiora.
an certe luxuriosorum mentes res-
neras appellat quas vult abiectis
luxurie instrumentis auro & gem-
mis asperioribus studiis reformari.

k NESCIT equo rudis. Culpat
romanos quos omissio exercitu
studio ad grecos ineptos luxurio
soscq; ludos. filios transfuisse com-
memorat.

l TROCHO. Instrumentum est
orbicularum in acutum desinens
quod habentis verberatum assiduo
voluitur. Vir. Ceu quondam volu-
tans sub verbereturbo. Quem pu-
eri magno in gyro vacua atria cir-
cum intenti ludo exercent ille actus
habena. Curatis fertur spaciis stu-
per scia turba. impubesq; manus
mirata volubile buxum.

proiciamus

h

.i. valde

Mittamus. scelerum si bene poenitet
penitus euellenda cupiditatis

Eradenda cupidinis

principia & cause molles

Praui sunt elementa: & tenere nimis

Mentes asperioribus

exercente

.i. qd se no exercuit

Formande studijs. nescit equo rudis

liber et generosus

Herere ingenuus puer

Venariq; timet ludere doctior

Seu greco iubeas trocho.

Seu malis vetita legibus alea

perfidia

Cum periura patris fides

in hereditate

Consortem socium fallit. & hospitem

.i. ppter scelera indignus est

Indignoq; pecuniam

Herediti pro peret scilicet improbe

iniqua

Crescunt diuitie: tamen

.i. iuris

Curte nescio quid semper abest rei.

m VETITA legibus alea. Desu-
dis lege prohibitis tunc ipse legum
titulos & tractatus conspicio. plu-
rima etiam videbis euitanda.

n CVM periura pa. si. Dicitur
poeta parentum perfidiam in acqui-
rendis rebus indigno & vitioso
heredi.

o INDIGNO heredi. Vituperat
ergo auarum primo quod questus
gratia tolleret omnes labores atq;
pericula. Deinde per stultitiam pu-
tat summum malum esse pauperi-
tatem. Tertio in loco quod querat
per omnem nefas & scelus. Additur
quanto quod sit malo exemplo
nere etati filiorum. Ad dicitur & quom-
to quod diuitias pariat heredi indi-
gno. postremo quod etiam post mul-
tas opes partas adhuc cupiditates
suas non expleuerit.

p TAMEN curte & c. Hoc ad
ipsam auaritie naturam refertur. cui
cum nihil deit semper videtur de-
esse.

Argumentum odes. xxv.

o Stendit horatius se numine plenum & ab illo in nemora & specus rapi: ibiq; Augusti cesaris
numen & laudes stellas inferere velle & iouis consilio scribit. Hoc dicit.

Ode. xxv. Ad Bachum.

q QVO me bache Quia despe- rat humana mente posse laudes ce- saris dicere, cupit furore dei rapit, et cum vehementer cupiat, iam se rap- pi putat. Admirabilis ergo dicit Quo me bache rapis, &c.

r QVIBVS in antris. Ordo est. Quibus antris meditans audiat inferere stellis & iouis consilio eter- num decus egregii cesaris.

f STELLIS inferere. q. annuat. decus cesaris idest ipsum cesarem cui erit summum decus in signu aliquod celeste conuersum iri. Sic enim & Virg. spacium libe occu- paturum eu scribit vt sit inter scor- pium & virginem vt a scorpio mar- tis domicilio disciplina rei milita- ris a virgine que mercurii est scien- tia atq; eloquentia prouentura sit. At enim antenouu tardis sydus te mensibus addas. Qua locus eri-

q Vo me bache rapis tui ^{bachu} Plenu q nemora: aut q^s agor in ^{ducos} ^{speculus}

Velox me te noua: qbus ^{q vincus inter mortales sit} (specus Antris egregij cesaris audiat

Aeternum meditans decus ^{in quibus antris audiat}

Stellis inferere: & consilio iouis ^{cantabo miracula nouum} Dicam in signe recens adhuc ^{non viciu ab alio aliter montibus;}

Indictum ore alio non secus in iugis ^{siq; somno}

Ex somnis stupet euhias ^{fluuium thraae.}

Hebru prospiciens. & nuc niue cadidu ^{thraciam qui barbari gambulant}

Thracen. ac pede barbaro ^{mons thraae}

Lustratam rhodopen. vt mihi deuio ^{fluminu angusti decus ab alijs indicium intelligit}

Ripas & vacuum nemus ^{bachu mansarum}

Mirari libet. o naiadum potens

Baccarumq; valentium ^{longas}

Proceras manibus vertere fraxinos ^{l. syriis versibus}

Nil paruum aut humili modo ^{si me in tuos specus duxeris dulcis labor}

Nil mortale loquor. dulce periculu est

O lenes sequi deum ^{aur tua aur cultorum tuoru}

Cingentem viridi tempora pampino.

gonē inter chelasq; sequentes. Pan- ditur ipse tibi iam brachia contra- hit ardens. Scorpius & celi iusta plus parte reliquit.

t NON secus. Sensus est non alio- ter bacha prospiciens hebrum flu- uium thrae vel rodopen monte regionis eiusdem delectatur qua ego videns nemora scripturus ces- aris cofecratione i antris musicis.

v EVHIAS. idest bacha est eni patrononimicum foemininu. na euhias bachus est a voce bachatu.

x HEBRVM. Hebrus fluius est sub rhodope thrae montis uos vt scribit Plinius li. iiii. de quo etiam Strabo li. vii.

y DEVIO. Deuium est a via re- motum ac per hoc in siluis ac soli- tudinibus agentum.

z LENEAE. A torculari quo vi- num exprimitur bachum dici vo- lunt vt ait Diodo. li. iiii.

Argumentum odes. xxvi.

a Mori finem imponere destinar. & in veneris templo barbyton affigere tanquam emeritus: ora- postea venerem; vt cloen asperam semel flagello tangat, Hoc dicit. M iij

Ode. xxvi. Ad Venerem.

a MILITAVI. Nam spes que
dam militie esse videtur amare. hinc
Ovidius. Militat omnis amans et
habet sua castra cupido.

b LEVVM latus. In sinistro tē
pli latere intelligit.

c MARINE veneris. Ex spuma
enim nata est in mari. propterea
in littore sibi templa ut plurimum
fiabant. Luena. ante domum vene
ris quam dorica sustinet anchon.

d LYCIDA funalia. Faces intel
ligit quibus amicarum janue vres
bantur aliquando.

e VECTES. Instrumenta sunt
ad aliquid subvertendum euertē
dumque qua propter & thrafo thai
dis domum expugnaturus inquit
Procede hunc cum vecte dorax.

v Ixi puellis nuper idoneus

Et militavi non sine gloria;

Nunc arma defunctumque bello

Barbiton hic paries habebit

Leurum marine qui veneris latus

Custodit. hic hic ponite lucida

Eunalia & vectes & arcus

Oppositis foribus minaces

O que beatam dicit tenes cyprum: &

Memphim carentem scythonia niue

Regina sublimi flagello

Tange doem semel arrogantem.

f CYPVVM. De illa insula dictū
est superius ode. i. li. i. & aliis locis.

g MEMPHIM. Erat memphis
egyptiorum regia. vrbs magna &
populosa & secunda post Alexan
driam. vide Strabonem li. xvii. &
Diodorum siculum.

h SITHONIA niue: thracens
a monte thracie. Virg. Sithoniaque
niues hiemis subeamus aquose.

i SVBLIMI flagello: In alrum
sublato ictu. quod fit dum quis ve
hementius vult ferire & ideo doem
quia arrogans est & superba amā
tibus percuti vulnere graui dicit
debet amoris plaga veneri.

Argumentum odes. xxvii.

g Alatea poete amica migrare volente optat Horatius ut impij malo omine pergant. ipsa vero fe
lici auspicio. Et quia illius digressus eum pigebat. tempestatem iminere indicat. quam hostib?
imprecat. Exēplo deinde europes eam a migrādi sentētia rcuocare nitit: illa. n fidens mitissimo tauro e
phoenitia in crete vsq; per equor ab illo vecta est inscio pre a gne. vbi maximā qstā ven? solata est. h. d.

De. xxvii. Ad Galateam

I IMPIOS parre & c. Gen^o cause deliberatum est. huius finis utilitas habetur. hec autem in tutum et honestum diuiditur. demonstrat autem inutile esse iter. quia periculosum.

k PARRE. Parra auicule gen^o est in latio nunc vulgo parruza dicitur. Plin. autē li. xviii. c. xlii. scribit. autem parram oriēte syrio ipso die non apparere. donec occidat.

l OMEN. Pro augurio posuit. Augurium autem fit. aut ex garrigatu autum idest ex cantu. aut ex volatu expastu quod appellatur tripudium. q. tern pauum.

m RAVA lupa. Plin. li. viii. scribit. quod in italia quoq; credit luporum visus esse noxius vocēq; homini quem priores contempnentē adimere ad presens inter auguria ad dexteram commentium precioso itinere si pleno ore fecerit nullū omnium prestantius.

n MANNOS. Pusilli equi manni dicuntur quos vulgo buricos appellat vt porphirio scribit. Ac rō vero ait mannos dictos quod cōsuetudine manum familiaris sequantur.

o IMBRIVM. Diuinam cornicem dicit imminentiū imbriū preciam Virg. li. i. g. Tum cornix plena pluuiam vocat improba voce Et sola in sicca secum spatiat are

i Impios parre recinentis omen

Ducat & pregnās canis: aut ab agro

Rava decurrens lupa lanu vino

Forta & vulpes
Rumpat & serpens iter institutum

Si per obliquum similis sagitte

Terruit mannos: ego quid timebo

Prouidus auspex

Anteq; stantes repetat paludes

Imbrium diuina auis imminentum

Oscinem coruum prece suscitabo

Solis ab ortu.

Sis licet foelix vbiq; mauis

Et memor nostri galathea viuas

Teq; nec leuis vetet ire picus

Nec vaga cornix

na. Et caput obiectat querulum venientibus vndis.

p OSCINEM coruum. Oscines dicuntur aues que voce augurium faciunt prepetes que volatu vt Virg. Qui volucrum linguas et prepetis omnia penne. Sentus autē est. & ordo. Ego prouidus auspex suscitabo pede coruum oscinū ab ortu solis. quia inde a coruis bona proueniunt auguria.

q SOLIS ab ortu. Ab ortu enim solis prospera corui omnia sūt. aduersa ab occasu.

r SIS foelix. Ordo est. Galathea sis foelix & memor nostri. licet vt uas vbiq; mauis. idest & si sine me esse mauis sis foelix tamen

s LEVVS picus. Plin. lib. x. scribit picum marium insignem & magnum esse in auspiciis quodq; ipsi picu principales latio sunt in auguriis. ab rege qui nomen huic aui dedit. Refertq; in L. tuberonis precioris urbane capite ita placide reledisse vt manu prehenderetur. dixere augures si dimitteretur reipub. xctium portendi si examinaretur pretori. Examinauit pretor. ac paulo post impluit prodigium.

t VAGA cornix. de cornice Virg. li. i. g. aut Cum cornix plena pluuiā vocat improba voce. Et sola in sicca secum spatiat arena. & c.

Liber Tertius

v **SED** vides. postq̄ per insinuationem animum Galathee occupauerat. nunc iam a profectione illam dehortatur.

x **PRONVS** orion. In occasum vergens de quo late superius.

y **ATER** sinus adrię. Adriaticum mare obscuram tempestatem portendere indicat.

z **ALBVS** iapix. is ventus est ex apulie ore proficiscens de quo latius ode. iii. li. i.

a **HOSTIVM** vxores. Hostibus imprecatur ventorum huiusmodi atq; equoris.

b **SIC** & europe. Exemplo europes eam a migrandi sententia reuocare nititur. Europa autem agenoris phoeniceę regis filia fuit. & cum vna virginibus tiris inter armenta luseret. captus eius amore iupiter per mercurium curauit. vt armenta a montibus littoni admoueretur. Ipse autem pulcherrimum taurum conuersus mitem se virgini obtulit. at illa & pulchritudine & mansuetudine illius delectata adeo paulatim assuevit. vt illum ascendere non dubitaret. at iupiter aptatam predam per mare vehens in cretam transfuexit. & in veterem formam reuersus pro coniuge habuit. ex eaq; Minoam Rhadamantum & Sarpedonam substulit de qua late Diodo. li. vi.

c **NIVEO** doloso credidit tauro. Credidit tauro doloso latus nixueu habenti de quo Ouis. li. ii. meth. sic ait. nunc latus in saluis niueum deponit arenis. paulatimq; metu dempto. modo pectora prebet virginem palpano manu. modo cornua fertis Impedienda nouis. ausa est quoq; regia virgo. nescio quem premeret tergo considerare taum.

^{in galathes. festinet}
v **Sed vides** quanto trepidet tumultu

^{f. in occasum horatius signi cede}
f **Pronus orion.** ego quid sit ater

^{maris padanici serenus}
a **Adrię noue sinus.** & quid albus

^{ex apulia proficiscens}
b **Pecchet iapix**

^{comortonea}
c **Hostium vxores** pueriq; cecos

^{ppet tempestatē vndarum & tonitruum}
d **Sentiant motus orientis austru**

^{fluctuū litorea}
e **Aequoris nigri fremitum & trementes**

^{simili modo}
f **Verbere ripas.**

^{feruencem}
g **Sic & europe niueum doloso**

^{quos in medio fore mari cognouit}
h **Credidit tauro latus & scitentem**

^{vehementer timuit}
i **Beluis pontum mediasq; fraudes**

^{ipsa}
k **Palluit audax**

^c
l **Nuper in pratis studiosa florum.** &

^{lucida}
m **Debite nymphis opifex corone**

n **Nocte sub iustri nihil astra preter**

^{europae}
o **Vidit & vndas**

^{ve dixit}
p **Que simul centum tetigit potentem**

^{p a filia relictā}
q **Oppidis creten. pater o relictum**

^{errore mēris v' amore}
r **Filię nomen pietasq; dixit**
s **Victa furore.**

^{a quanta dignitate}
t **Vnde. quo veni. leuis mors est**

^{ego europe}
u **Virginum culpe vigilans ne ploro**

^{a. somnū vici}
v **Turpe commissum. an vitijis carentem**

w **Ludit imago**

d **PALLUIT** audax. Id quod efficitur posuit pro efficiente. id est que ante audax fuerat. nunc palluit.

e **STVDIOSA** florum. id est que nymphis studeat facere floreas coronas.

f **QUE** simul centum. Ordo est. que simul attigit creten potentem centum oppidis victa furore dixit o pater o pietas relictum nomen filię.

g **CRETEN.** De hac etiam Maro ait. Centum digesta per vrbes.

h **PATER** o relictum. Gemenis europe verba sunt. Est autem ordo o pater appositio nomen relictum filię pro a filia.

i **PIETASQUE.** Tullius pro plantio inquit quid est pietas nisi voluntas grata in parentes.

k **VNDE** quo veni. Ordo est. unde veni quo veni. vel unde id est qua pietate paterna quo veni.

l **LEVIS** vna mors est virginum culpe. Sensus est. quod vnica mors culpe crimini & peccato virginum leuis est. meretur enim virgo peccans plures mortes. is proprius & verus sensus huius loci est. & esse debet non alius.

m **VIGILANS** ne ploro. dubium est an vere scelus commiserit. vt relictio patre secuta fuerit taurum.

n **VICIIS** carentem. id est me que vitio caream nec verum sit. quod mihi forte videtur. vt rapta fuerim.

o PORTA eburnea. Vir. in fine li. vi. en. ait. Sit gemine somni. por te. quarū altera fertur cornea. qua veris facilis datur exitus vmbri. altera candenti perfecta nitens elephanto. Sed falsa ad celum mittit infomnia manes.

p. INFAMEM iuuenum. aut famosum aut certe sibi infamem. aut infamem propter dolum machinatum.

q. LACERARE ferro. Virg. vt non potui abreptum diuellere corpus & vndis spargere. vt indignationem simul sexus indignatione monstraret.

r. IMPVDENS orcum. Sensus est. vt sine pudore patriam reliquit ita sine pudore viuo.

r. TVRPIS macies: que turpes facit. vt ante deteriorationem formę optat perire.

t. SVCCVS. viriditas. Pulchritudo corporis signatur. vt corpus solidum & succi plenum.

que somnia vana errantur.

Vana, que porta fugiens eburna ^{conducibilis} Somnium ducit. melius ne fluctus

Ire per longos fuit an recentis ^{legere} Carpere flores.

Si quis infamem mihi nunc iuuenum ^{europę} ^{tradat} ^q ^{conabor} Dedat irate: lacerare ferro &

Frangere enitar modo multum amati ^{paulo ante} Cornua tauri:

Impudens orcum moror. o deorum ^{turpiter nomen p aduerbio demoror pluronem} ^{ego europę}

Si quis hec audis: vtinam inter errem ^{non solum morę sed crudele gen^o mortis experit.} Nuda leones.

Antequam turpis macies decentes ^{deformis} ^{maxillas} ^{pulchritudo}

Occupet malas terręq; succus ^{q pda sunt i. anteq; macies me deforme} ^{fucus thauri} Defluat prede: speciosa quero

Pascere tygres ^{ppet amissum pudorem} ^{psequitur} Vilis europę pater vrget absens

Quo mori cessas: potes hac ab orno ^{que adiutura sit mortis consilium} Pendulum zona bene te secuta

Ledere collum ^{montis precipitia} Sive te rupes & acuta leto ^{ruant}

Saxa delctant. age te procelle ^{tu europę} ^{magis velle} Crede veloci. nisi herile mauiis

Carpere pensum: ^{nam es de regali sanguine orna} Regius sanguis domineq; tradi ^{qreas fundent}

Barbare pellex. aderat querenti ^{aduerbitaliter pperu epitheton venentis disento} Perfidum ridens venus & remisso ^a

Filius arcu. ^{cupido}

v. VILIS europę. Se ipsam per Anastrophen alloquitur dicens o vilis europę pater absens. vrget idest insequitur ac si fuerit amatorę secuta. quid mori cessas.

x. ZONA bene te secuta. Bene te secuta. vt recte factum sit quod zonam attuleris in vsum laquei. neq; temere dixit te secuta tanquā si diuina vltione factū sit nete zona deseruerit.

y. NISI herile mauiis. Addit ad pudorę miserias quoq; seruitutis.

z. REGIVS sanguis. Nam & si cuiq; grauis esse debeat seruitus. multo tamen grauior erit stirpe regie. & quamuis quecumq; domina fugienda sit. magi stamen est fugienda barbara.

a. REMISSO arcu. Merito remisso arcu cupido. Tanquam qui europę pudorem debellasset.

Liber Tertius

b NOX ubi lufit fatis. id est post
q̄ diu paffa est in illam ignaram
felicitatis de casu suo conqueri.

c CALLIDEQVE rixe. de caso
re animi venientis. vel furoris com
motione. id est posteaq̄ paffa est
diu illam casus suos conqueri. ve/
lut facti auctoris ignaram.

d CVM tibi inuisus. Ironice di/
ctum qui minata fuerat se cornua

^{ab ira}
b Mox ubi lufit fatis: abstineto

^{iracunde}
Dixit irarum callideq̄ rixe:

^{quando}
d Cum tibi inuisus laceranda reddet

Cornua taurus

^{di} ^{gemitus}
Vxor inuicti iouis esse nescis

^{diuisus}
Mitte singultus bene ferre magnam

^{ex suo nomine dicitur}
Disce fortunam: tua sectus orbis

Nomina ducet.

tauri fractura. ideo non laceres eū
Cum se tibi rursus obtulerit.

e VXOR inuicti iouis & c. Am
biguum vtrum hoc dicat nescis te
conitigem iouis esse. an vero nescis
te gerere coniugem iouis.

f SECTVS Diuisus eo quod
vna pars orbis europa nomen acq̄
cepit altera asia dicta est. vt europa
atq̄ asia pulsus.

Argumentum odes. xxviii.

I yden hortatur vt in neptunalibus optimum vinum exhibeat. cantetq̄ secum vicissim neptuni
nereidumq̄ laudes. Lathone etiam ac cynthiē demum veneris. Hoc dicit.

Ode. xxviii. Ad Lyden

^{a. festiuitate neptuni}

e FESTO propter neptunalia
que neptuno celebrant.
f INCLINARE meridiē. Ostē

f Esto quid potius die

^{deser} ^{repositum}

Neptuni faciam: prome reconditū
^{pulchra} ^{vinum optimū vide ode. xli. i.}

dēt maiorem diei partem preteritā
et diem ipsum tendere in occasum
Inde opus vt citius cōuiuia parent

Lyde strenua cecubum

^{q̄ nulli fortune subicere est}

Muniteq̄ adhibe vim sapientiē:

^f ^{occafum sc̄}
Inclinare meridiem

^{videt}

^{nihil enim tempore velocitas}

Scntis ac veluti stet volucris dies

g HORREO. Id pro vinaria cel-
la posuit.

cessas non dirips de
g
Parcis diripere horreo

id est in fine cantabimus veneris
laudes.

h NEPTVNUM. Tertiam sa-
turni sobolem neptunū id est aqua-
rum elementum dicunt. quem a-
nando neptunū. sicut a portu por-
tunum litteris paululum immuta-
tis secundum Tullium nūcupant
Tridentē fer quod aqua fert triplici
fungatur virtute sunt enim liquide
secunde & potabilis.

desidem
p.n. id est bibuli consolatu reconditū
Cessantem bibuli consulis amphoram.
ego & tu per vices

m IVNCTIS oloribus. Dicunt
enim veneris magne currum a cy-
gnis trahi aut quia per albedinem
significat lauitiā muliebrem. aut
potius quia dulcissime canāt. vt de
monstretur animantium animos
cātu trahi de curru veneris apu-
leius libro. vi.

i VIRIDES. cęrulei omnes fin-
guntur aquarum dii.

Nos cantabimus inuicem
quia neptunia co aquantico
lebantur eo die
h
Neptunum et virides nereidum comas
lyde iterum cantabis
Tu curua recines lyra
t sanam rela veneris
l

n NENIA. Enim carmen quod
mortuis cantabatur in honorem
inferorum. Sed quia nocte predi-
caturus erat propter tenebras &
sumnum que morti proxima cre-
duntur ideo dixit nenia noctis.

k SPICVLA cynthia. Stimulos
veneris dicit amatoris.

Latonem & sceleris spicula cynthiae
excelso venus

l SYMMO carmine aut maxi-
mo. aut in cōsumatione carminis

Summo carmine: que gnidon:
foli oppositas insulas illas iurata illā de
q. de. xx. l. l.
Fulgentesq; tenet cycladas: & paphum
i. cigno

m
Iunctis visit oloribus:
cantabitur
Dicitur merita nox quoq; nenia.

Argumentum odes. XXIX.

m Ecce natem vt secum conuiuia ineat exhortatur. dicit. enim se iam diu optimum pro se meritū
seruasse: parasseq; & coronas & vngenta sibi. Hoc dicit.

Ode. XXIX. Ad Mecenasem

n THYRENA. Est aut ordo
o meccenas tyrrhena regū pgenies
sādudū apud me est tibi lene merū
cado nō añ verso est balan^o pressa
tuis capillis cū rosarū flore. de me-
ccenas psapia latius ode. i. li. i. hac
ode autē ad pns suadet. quod sepe
alias suasit. vt publicis curis omni-
sis vel potius in aliud tpus dilatis
genio indulgeat & apud se sit neue
lit illi graue deserere qñq; res ma-

n i. de regali psapia in tui honore
t Hyrrhena regum progenies tibi
effuso suaue iocum vose
Non ante verso lene merum cado

gnas & ad paruas descendere.
o PRESSA. Expresa pro tuis
capillis ex balano eni liqu or expri-
mitur odoratus seu oleum.
p BALANVS. Idem videtur
apud grecos significare qda pud
latinos nux. Nux enim omnia cō-
plectitur que duriori cortice vesti-
untur inde castaneasq; nūces di-
xit Virgilius.

Cum flore meccenas rosarum: &
expresa p tuis capillis ex balano. i. liquor: exp amittit odorat^o
p
Pressa tuis balanvs capillis

Liber Tertius

q **ESVLE.** Esulanos latii populos fuisse Pli. scribit li. iii.

r **TLOGONI** iuga parricide. Tusculum indicat quod in rome conspectu suu erat in summo montis de quo latius in epodo primo. id autem vt etiam porphirio asserit Thelogonus condiderat filius quidem circus & vlixis qui pignoratiam patrem occiderat.

f **FASTIDIOSAM.** que fastidium aliquando ingerit.

t **OMITTE** mirari. Ex illa enim turri tota sere vibs spectabatur.

v **PLERVMOVE** grate. Vicifitudinem reum dicit gratam sole redimitibus quos interdum post diuitias & copias delectat familia rum mediocritas. Ordo autem est plerumq; mundę coene grate vices diuitibus sine anleis et ostro super paruo lare pauperum explicue re sollicitam frontem.

x **EXPLICVERE** sol. fron. i. hilarem reddere nā moesti frontem in rugas contrahunt. cōtra vero ex lenicia frontem explicamus et sine rugis extendimus. Vnde illud therentianum est ex porge frontē.

^{horatium}
^{subirahe}
Iamdudum apud me est: eripe te more.

^{irriguū propter}
^{ceptulaquarum}
^{p. n. naturas}
Non semper vdim tybur & esule
^{turris in hertis suis meenas dicitur}
^{cont. rutilis vnde hec oia pspicunt.}
Declive contempleris aruum. &

r **Telegoni** iuga parricide.
^{quam precum habes}

^{turris}
^{pprer altitudinem}
^{alta}
Fastidiosam desere copiam. &

^{essa}
Molem propinquam nubibus arduis

t **Omitte** mirare beate
^{diuitias}

^v
Fumum & opes strepitumq; rome
^{varietates}

^v
Plerumq; grate diuitibus vices
^{pure. nam vitandus est luxus. sed ea ita adhibeatur}
^{paupertas vt non admiretur fortis}

^{qbus exornantur porticus}
^{purpura}
Mundeq; paruo sub lare pauperum.

^{triticum}
^{.i. hilarem reddidere}
Coene: sine auleis & ostro

^f
Sollicitam explicuere frontem.

^v
Iam clarus occultum andromede pater
^{.i. esulum}
^{de quo superius}
^{ardet}

Ostendit ignem. iam procyon furit
^{pro ro signo}
^{fulentis. vt enim aliquando particula intercipit}
^{posuit}
^{suis ē vt: hēncō. nonūq; puantia vt vecora}

Et stella vesani leonis
^{callidos}

Soledies referente siccos
^{estuali tempore}
^{fesse}

Iam pastor vmbas cuz grege languido
^{fatigatus}
^{aspera ppter aculeos}
^{tos sentes}

Riuumq; fessus querit & horrida
^{loca vutis constru;}
^{nam syluano deo consecrati sunt}

Dumeta syluani caretq;

^a
Ripa vagis taciturna ventis.
^{mecenas}

^b
Tu ciuitatem quis deceat status
^{angius.}

Curas. & vrbi sollicitus times
^{populos illos de quibus superius}

^{p. n. regio perferum.}
Quid seres & regnata cyro

y **IAM** clarus. Propter iminentem estum meconatem ad hilaritatem inuitat. Clarus pater habet enim cepheus stellas .xix. vt higinus ostendit. Andromede pater idest cepheus de quo late li. iii. metha. Et apud higinum. Columella aut li. xli. scribit septimo idus iulias cepheum vespere oriri. idibus autem iulius procyon exoritur mane. Ter ciodecimo cal. augu. Sol in leone transitum facit. Nono autem cal. augu. leonis in pectore clare stella exoritur.

z **VESANI** leonis. Signum septentrionale est. collocatum enim iuxta cancrum in quo estiuum solsticium fit. dicitur idcirco inter astra a ioue collocatum esse leonē. quod ceteris bestis excellat. Alii volunt in archadia illū iussu iunonis nutritum. vt herculem perderet sed ab hercule iussu Eurysthei siluam meca fuisse cesum.

a **TACITVRNA.** Quia cum non commoueantur ventis nullum murmur edit.

b **TV** ciuitatem. Ostendit autem meconatem prefectum vrbis eo tempore iussu.

c BACTRA. In scythia sunt ba-
ctra vrbs. que etiam zariaspa ap-
pellata est. vt Strabo docet li. xi.

d TANAIQVE Discors. Is
fluuius est qui europā ab asia dis-
iungit atq; ambarum fines vtrim-
q; perlambens in boream versus
per sauromatas in scythiam vsq;
atq; in meotidis paludem proten-
ditur oritur autem ex indie monti-
bus Auctores sunt Dionisius &
Strabo li. xi. discors autem ve quia
europam ab asia disiugit vel pro-
pter populorum seditionem.

e PRVDENS futuri. Ostendit
deum prudenter futura celasse ho-
mines. quare de re illi minime ea cu-
rare debent. presentiaq; tantum
sumere. Ordo est. prudens premit
deus exitum futuri temporis cali-
ginosa nocte & ridet si mortalis
trepidat vltra fas.

f CETERA fluminis. Compā-
rat res humanas fluminibus que
modo placida fiunt. modo inque-
ta imbrium. copia ita & hominū
res letę subitis aduersis turbantur.
Ordo autem est. cetera feruntur ritu
fluminis nunc cum pace dilaben-
tis in ethruscū mare medio alueo
nunc voluentis vna adesos lapides
& raptas stirpes & pecus & do-
mos.

g STIRPESQVE raptas. Extir-
patas. vt rapidus montano flumi-
ne torrens sternit agros.

h ILLE potens sui. Deest ille fe-
lix est qui modum vitę sue habe-

molantur

Bactra parent tanaisq; discors

Prudens futuri temporis exitum

Caliginosa nocte premit deus

Ridetq; si mortalis vltra

Fas trepidat. quod adest memento

Componere equus. cetera fluminis

Ritu ferantur. nunc medio alueo

Cum pace delabentis hetruscum

In mare nunc lapides adesos

Stirpesq; raptas & pecus & domos

Voluentis vna non sine montium

Clamore vicineq; silue

Cum fera diluuię quietos

Irritat amnes. ille potens sui

Letusq; degens cui licet in diem

Dixisse vixi. cras vel atra

Nube polum pater occupato:

Vel sole puro: non tamen irritum

Quodcumq; retro est efficiet. neq;

Diffinget infectumq; reddet

Quod fugiens semel hora vexit

Fortuna seuo leta negotio: &

Ludum insolentem ludere pertinax

Transmutat incertos honores:

Nunc mihi nunc alij benigna

Laudo manentem sceleris quatit

Pennas resigno que dedit & mea

Virtute me inuoluo. probamq;

siue qui futura non curat. Sensus
autem est. qui se totum in potestate
continet. neq; habet in illo ius ali-
quod fortuna. quod cum facit ho-
mo semper leuis viuet & in diem
idest singulis diebus potest dicere
vixi. quia sine perturbatione fuit.
Nam non dicitur viuere qui infeli-
citer viuit.

i CRAS vel atra. Perseuerat per-
suadere presentia tantum curanda
nec futuris animum comodari.

k QVODCVMQVE retro est.
Sensus est. quod preterita nullo pa-
cto etiam iupiter potest destruere
& infecta reddere. Est autem vni-
uersa hec ratio ex stoica grauitate
de prompta. qui preter virtutem ni-
hil in bonis enumerant. Ergo si
fortuna illis aridet. accipiunt quide-
commoda fortune. non tamen vt
inde se beatos fieri putent. sed tamē
illa incommodis preferenda putāt
Sin autem immutetur tunc illius
commoda sine perturbatione di-
mittunt.

l FORTVNA seuo & c. Que
delectatur incertis. & inquietudini
ne hominū gaudet. prospera mu-
tat aduersis.

m INSOLENTEM. iniquum
nouum. Iuena. quotiens voluit
fortuna iocari.

n VIRTUTE me inuoluo. idest
mea virtute me munio non timēs
incerta fortune.

N ii

Liber Tertius

o NON est meum. Ostendit se minime pertinere nauigare. sed potius velle in probitate esse pauper. hoc est vult esse probus & pauper.

p VOTIS pacisci. Cum dis eni votis medianibus videmur pacisci cum aliquid petimus.

^{opibus amplector}
Pauperiem sine dote quero.

o Non est meum si mugiat africanis

^{supplices}
Malus procellis ad miseris preces

^{vota promere}
Decurrere: & votis pacisci.

^{species p genere}
Ne cyprię tyrieque merces

Addant auaro diuitias mari

^{auxilio}
Tum me biremis presidio scaphe

^{securum}
Tutum per egeos tumultus.

^{de castore & polluce fauentibus naueto intelligit}
Aura feret geminusq; pollux

q CYPRIE. Erat Cyprus ditissima. vt latius ostensum est superius: ode. i. li. i.

r TVM me. Ironice loquitur dicens quod aura & geminus pollux feret eum tutum per maris egei tumultus presidio scaphe biremis id est parue nauicule. per quod nauigationem se effugere innuit.

Argumentum odes. xxx.

¶ Criptis hactenus tribus odarum libris. ait poeta se monumentum perfecisse. quod omni aere perennius erit: non enim aqua: non ventis: non annis consumi poterit: hinc minime totus peribit. Sed magna ipsius pars erit superstes. dum roma fuerit. hortatur inde Melpomenen musam vt sibi delphica lauro coronam paret. Hoc dicit.

Ode. xxx. ad Melpomenen

a EXEGI monumentum & c. Videtur ita huiusmodi ode hinc tertium librum concludere: tanquam lyricis carminibus sine ipositorum sit. Quapropter sint qui velint ipsum deinceps augusti impulsu. vt in laudibus drusi neronis priuigni sui quartum quoque librum scripsisse. Ita ergo tertium librum claudit. vt concludat carmina que hactenus scripsit huiusmodi sui nominis monumentum futurum.

^{peregi sepulchrum curabitur}
e xegi monumentum aere perenni

^{monumentum corruptens valde potens}
Regaliq; situ pyramidum altius

Quod non iber edax: non aeglo impotes

^{refruere}
Possit diruere: aut innumerabilis

vt eterna sit duratura eius fama: a REGALIQUE situ. Pyramidum regum egyptiorum sepulchra sunt adeo ingenti mole saxorum in mediis arenis egypti structa vt inter septem miracula habeantur.

b AVT innumera. an. se vt annis soluit sublata verustas. hoc est ne dicta sua tempestatibus nec vetustate abolenda.

c LIBITINAM. Libitina lectus
est in quo mortui efferebantur. Di-
citur autem ut multi voluit per con-
trarium quod nemini libeat.

d VSQVE ego postera. Ordo est
ego recena crescā postera laude.

e DVM capitolium. Sententia est
Dum imperium romanum dura
bit quod eternum futurum tacite
innuit. Sic Vir. Dum domus eneg
capitoli immobile saxum accolet.

f SCANDET. sacrificaturus io-
ui optimo maximo.

g AVFIDVS. Fluvius est apud
cannas apulie vicum de quo Sil-
lius l. x. scribit.

q. d. non omnis consumi poterit.

Annorum series & fuga temporum

nam si inextinguibile corpus fama erit superstitis
rotas

Nō omnis moriar: multaq; pars mei

ferretur semper

Vitabit libitinā. vsq; ego postera

ego horatus quia non accedet verustas

Crescam laude recens: dum capitolium

verecunda que p. sacrificio stue. p.
raccute sacerdotij dignitate clara.

Scandet cum tacita virgine pontifex

predicabor

Dicar: qua violens obstrepit aufidus

qua siticulosa

Et qua pauper equę daunus agrestium

Regnator populorū: ex humili potēs

lyricum

Princeps golium carmen ad italos

gloriam

Deiuxisse modos: sume superbiam

acquiram

apollinari

Questitam meritis & mihi delphica

placens p. n. muse

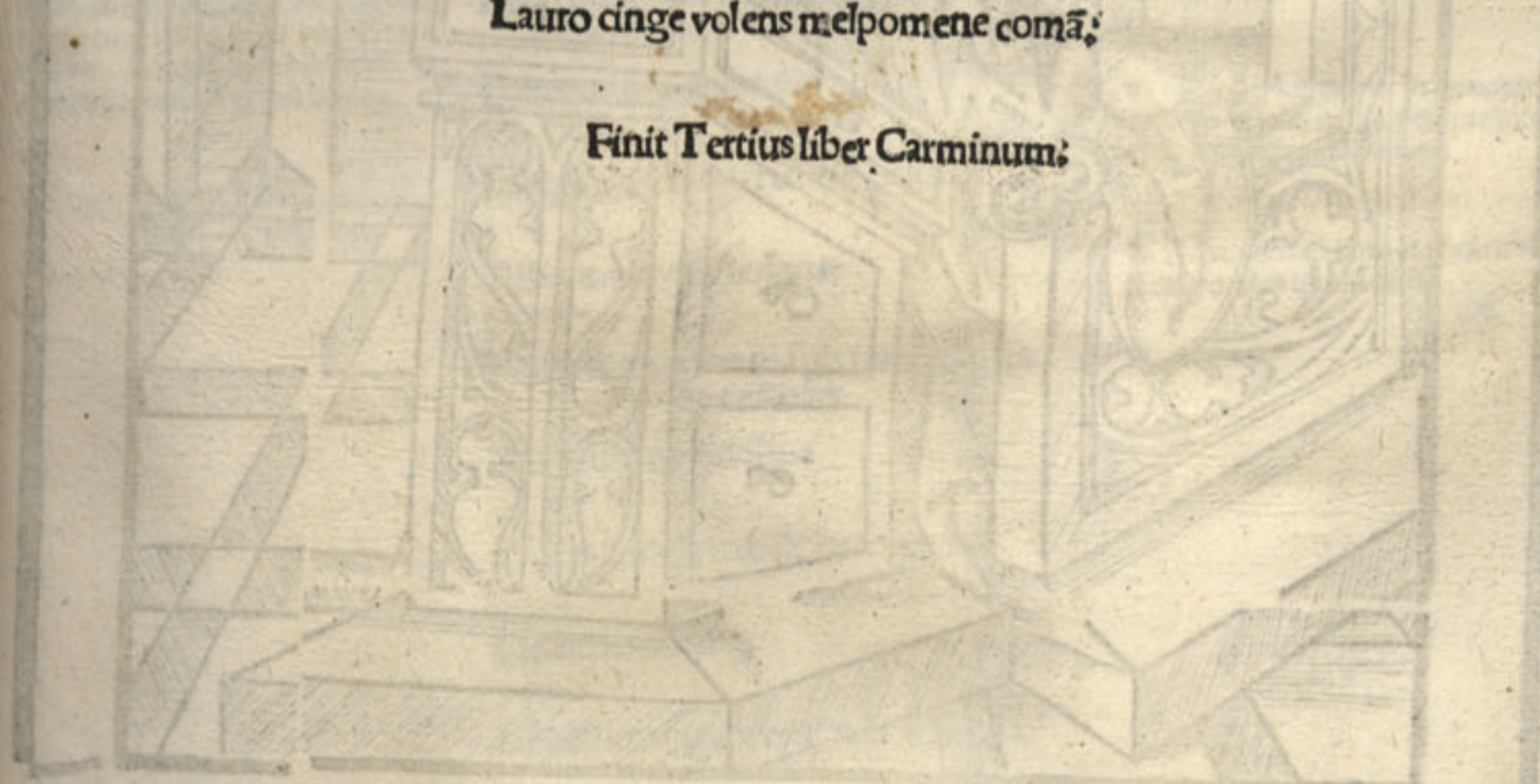
Lauro cinge volens melpomene comā:

h DAVNVS. Apulie fluvius a
dauno rege.

i EX humili potēs. Ordo est:
ego ex humili idest vili genere po-
tēs princeps idest primos dicar de
duxisse ad italos modos golium
carmen idest lyricum lesboum al-
chaicum alceum quippe imitatus
est lebbium. lebbos autem in golia
regione est de qua latius supra.

k SVME superbiam. Ordo est.
Melpomene sume superbiam que
sitam meritis & volens cinge mi-
hi comam delphicam lauro. tan-
quam cui placuerit laurus delphi-
ca consecrata appollini vel poetis:
N iū

Finis Tertius liber Carminum:

Faint, illegible text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side or a watermark.

Argumentum odes Prime Quarti Voluminis.

p Roposuerat velle poeta lyricis finem imponere vt Tertij libri finis ostendit. Sed tamen quum
 venus eum iterum aggrediretur quamq̄ natus annos quinquaginta rursus ad lyrica redijt.
 Itaq; hac prime quarti voluminis ode Venerem ipsam precatur: ne amplius in eum seuiat sed in iuues
 nes potius lusibus aptiores. Ad ligurinum postea puerum sermonem vertit dicens quo modo eū nos
 eturnis somnijs videt: & captum retinet fugientemq; etiam sequitur. Hoc dicit.

k INTERMISSA diu venus.
 Excusat grandiore[m] etatem eamq;
 q; amonibus apta dicit. hortatq;
 venerem vt petat paulum maxi-
 mum iuuenum & rebus amato-
 rijs aptum.

Ode. i. Ad Venerem

quia diu a bello in me cessasti

i Ntermissa venus diu

q. d. iterum cogor scribere cum iam deseruerim

Rursus bella moues: p̄ce p̄cor p̄cor

ostendit consam qua possit remoueri venus vt sibi parcat

Non sum qualis eram bone

cominto

Sub regno cinere: desine dulcium

l BELLA. Idem inquit Ouidius
 Militat omnis amans et habet sua
 castra cupido.

m CyNERE. Ea quidem olim
 ipsius amica fuerat.

n LVSTRA decē .idest annos
quingenta . Ouidius itē in ibin
ait . Tempus ad hoc lustris bis iam
mihi quinq; peractis .

o IAM durū . methaphora est
a quadrupedibus que adulta non
facile domantur .

p TEMPESTIVVS in domo
Ordo est . Venus tu ales oloribus
purpureis idest volucris et alas ha
bens propter olores superius enim
ostensum est olores ducere & co
mitari veneris currū . si queris tor
rere idoneum iecur tempestiuus
idest aptius commefabere in do
mo pauli maximi .

q TORRERE iecur . Adure
re . Vn Ouidius li . iiii . de amo . inquit
caprac; foemineus corpora torret
amor .

r NAMQVE nobilis . Nam no
bilitas & pulchritudo & virtus et
postremo eloquentia amantes cō
mendat . hec dido enumerat apud
Virgiliū in enea . Nam de pulchri
tudine ait herent fixi pectore vultu
de eloquentia verbaq; adiungit vir
tutem cum ait . Multa viri virtus
animo . Adiungit nobilitatem vt
multusq; recusat gentis honos .

crudelis vide latus ode . p . r . li . i .

Mater seu cupidinum
quibus quinquaginta anni efficitur
voluptuosus
Circa lustra decem flectere mollibus
q . d . relinque inabiles

Iam durum imperijs . abi
venerem

Quo blande iuuenus te reuocant pces .
magis idoneo tempore

Tempestiuus in domo
nidiis aut pulchris aut regine veneris veditatis

Pauli purpureis ales oloribus
delectabere
conutuando
quia nobilis & discretus fuit

Commefabere maximi :
sedes amoris

Si torrere iecur queris idoneum :
sp . paulus
in flore iuuentutis

Nanq; & nobilis & decens :
metus
ab eloquentia cum laudet et
picare

Et pro sollicitis non tacitus reis
funerum p . h . n . i . t . i . c . o .
virtutem

Et centum puer artium

Late signa feret militię tuę .
pro quodocunq;

Et quandoq; potentior
p . ven . i . t . e
realis
Largis muneribus riserit emuli .

Albanos prope te lacus
sc . paulus
enra
Ponet marmoream sub trabe cypria
. i . plurima ex thure sacrificata

Illic plurima naribus

Duces tura : lyreę & berecynthie
tu ven .
Delectabere tibię

Mixtis carminibus non sine fistula

Illic bis pueri die

Numen cum teneris virginibus tuum
pulchro .

Laudantes pede candido
p . saltorum
saltabunt

In morem salium . ter quatient humū

f ET pro sollicitis & c . Caufidi
um oratorem ostendit paulum .

r SIGNA feret . Ouidius quocq;
li . i . de . re . amo . ait . Parcetuum vas
tem sceleris damnare cupido . Tra
dita qui tociens te duce signa tuli .

v ET quandoq; . Ordo est et po
tentior largis muneribus emuli
quandoq; riserit . Addit & quintū
quod multum in amore valet . nā
pecunie omnem expugnant pudī
ciam . quod danaes exemplum in
dicat . Hinc Ouidi . Ipselict venias
musis comitatus homere . Si nihil
attuleris ibis homere foras .

x LACUS albanos . In albano mō
telacus est vbi paulū dicit optima
preda possidere vnde effusiores ad
cultum veneris & amoris expen
sas promittit .

y PONET marmoream . Mar
moreum veneris signum & tem
plum deorum statuet .

z BERECYNTHIE . Vel quod
ab ipsa dea inuenta sit . vel quod il
lius sacris adhibebatur .

a ILLIS bis pueri . In honorem
veneris secūdo in die promittit pu
eros saltaturos . & salios .

b IN morem salium . q . d . non mi
nori pompa quana salii .
N iiii

Liber Quartus

c IAM nec spes. q. d. ea etate iam sum qua homines a puellis fastidiuntur. Qua ppter nulla mihi spes est vt possim credere si quam amē mutuo me ab illa amari.

d NEC certare. Ponit oīa que iuuenē decent. senem vero dedecent

e CVR ma. ra. me. ge. lach. quod solet his accidere qui vehemēti amore repente sauci sunt. Sic & Vir. Didonem inducit a principio amoris. nam post verba cum sorore habita ait. Sic affata. sinus lacrimis impleuit ab ortis.

f INTER verba cadit. Indicium est nimii amoris. subito interloquē dum tacere. vt incipit effari. media q; in voce resilit.

horatius

Me nec foemina nec puer

amoris

Iam nec spes animi credula mutui:

contendere

Nec certare iuuat mero,

delecta coronare receptibus

Nec vincite nouis tempora floribus

p. n. adolescentis

Sed cur heu ligurine. cur

non amoris paruitate. sed eratit vorecū dta. cui non flere conueniat. p amore

Manat rara meas lacrima genas:

diserta

Cur facunda parum decoro

q. in medio sermone deficit

Inter verba cadit lingua silentio:

nam qd vigilantes vehemēter aut cupimus aut timemus idem dormientibus sese offert

Nocturnis ego somnijs

Iam captum teneo: iam volucrem seq̄

Te per gramina martij

fortia fluitales

Campi te per aquas dure volubiles.

g NOCTURNIS ego somnijs Dicit se ligurini semper ex desiderio somniare vt sit terrore quodam mentis imaginari cum. q. diu quiescit. & tandem iuuentum vult alitem ex ipso volatu complexu.

h MARCII capi gramina. Gramina inquit quoniam erat ibi per henes herbe coronatiq; vsq; ad fluminis alueum colles Auctore Strabone li. v.

i PER aquas. Tyberis qui iuxta campum martium fluit. nam adolescentē variis certaminibus in campo martio exercebant. & in propinquo flumine nare discēbant

Argumentum odes. II.

p Indarum thebanum nouem lyricorum principem maxime laudat: quem etiam nulli imitabilem asserit. hinc cigno eum comparat: se vero api: Antonium postea. M. Antonij filium & post etiam celebrat dicens illum cesaris gesta maiore plectro cantaturum vota demum perfoluenda ob Augusti incolumem reditum memorat. Hoc dicit.

Ode. II. Indarum celebrat

I PINDARVM quisquis. Pinda-
rus thebis oriundus cuius Alexan-
der macedo thebas rapet pindari va-
tis familie penatibusq; iussit parce-
re. vt scribit Pli. li. vii. Sensus autem
est si quis adeo audax sit. vt nitatur
imitari pindarum. is proecto sen-
ciet nō aliter suos cogitatus irritos
futuros quam senserit Icarus qui
cū volare nesciret in mare decidit.

m OPE dedalia. Quo pacto de-
dalis sibi & Icaro filio suo alas fa-
bricauerit superius patuit li. i.

n DATVRVS nomina. Vt fecit
Icarus cuius casu dictum est ma-
reicarium. qui volat ergo emulari
pindarum. non gloriam sed dede-
cus potius subibit.

o MONTE decurrēs. Pinda-
ri spiritus magnificentiam et rerū
verborumq; copiam velut quod-
dam eloquentie flumen exundan-
ti imbrum copia animi cōparat.
p IMBRES. Ordo est. quem im-
bres aluere super notas ripas.

q AVDACES dithyrambos.
Metri genus in bachi honorem.
Ideo autem audaces dixit. quia ce-
teris rithmis vehementiores sunt.

r NVMERISQVE lege solutis
id est rithmis. qui non ex pedum le-
gesed. conuentu vocis sunt. vnde
Vir. Numeros memini si verba tes-
terem. Ergo in dithyrambis que-
rebant modulationem solum nō
habita pedum ratione quoniā ma-
gna licentia est in his versibus va-
riare metrum itaq; extant qui idcir-
ca dithyrambos dici velint. quo-
niam poetę licet vti alio hostio. nā
hoc vocabulum grece ingressum
significant.

f SEV deos. Scripsit eni peanas
id est deorum laudes & apollinis.

^{ralem poctam}
p Indarū quisquis studet emulari

Iule ceratis ope dedalia

^{conatur} Nititur pennis vitreo daturus

Nomina ponto.

^o Mōte decurrēs velut amnis imbres:

Quem super notas aluere ripas

Feruet immensus ruit & profundo

Pindarus ore.

^{corona} Laurea donandus appollinari

Seu per audaces noua dithyrambos

Verba diuoluit numerisq; fertur

Lege solutis:

Seu deos regeſq; canit (deorum

Sanguinem) per quos cecidere iusta

Morte centauri cecidit tremende

Flamma chimere.

Siue quos elea domum reducit

Palma celestis pugilemque equumue

Dicit: & centum potiore signis

Munere donat.

Flebilis sponse iuuenemue raptum

Plorat & vires animumque moreſque

Aureos reducit in astra nigocque

Inuidet orco.

Multa dirceum leuat atra cignum.

Tendit antoni quotiens in altos

Nubium tractus ego apis matine

More modocque.

e REGESQVE. Laudauit enim
in olympicis nicronem sicilie regē
herculem Theseum. perithoū qui
centauros vicerunt de quibus li. i.

v CHIMERE. quo pacto bello
rophon chimera domuerit supra
patuit li. i.

x PALMA celestis. Propter ho-
norem numinum quibus ludī ex-
hibebantur. Vel quia in maximo
honore victores habebantur.

y ET centum potiores signis. Di-
cit magis illustrari honore quem
pindarus carmine suo agonistico
celebret quam si cētum statuis ho-
noretur.

z FLEBILI sponse. Etā in epī-
thauis pindarū significat magnū
cum aut iuuenem fortem. aut puē-
lam mortuam fuisse describit. &
alicui adolescentis morte facit spō-
sam deceptam quē inferis subdu-
cit & dat immortalitati laudando.

a DIRCEVM cignum. Theba-
num pindarū intelligit a dirce fon-
te & quia thebanus pindarus fuit
Ideo dirceum cignum dicit a sua
uitate vocis siue carminis.

b ANTONI. Apostrophat ad
Antonium quem alloquitur volē-
tem pindarum imitari.

c EGO apis matine. Quia cigno
pindarum cōparauerat se apī cō-
tulit pro paruitate in calabrię saltu
matino pascenti. de quo legitur iā
calidi lucent buceta matini. Fugiēs
ergo arrogantiam apī se cōparat.
que & circa terram volat. & ame-
nitate florum depascitur.

Liber Quartus

d **CONCINES** maiore. Con-
nes ergo inquit. hoc est catabis no-
biscum tu antoni maiore plectro
id est meliore opere victorem cesa-
rem per sacrum capitolii diuū ca-
ptiuos sicambros pro triumpho
trahentem.

e **PER** sacrum diuum. Cluius
quidem erat publicus non longe
ab eo loco incipiens vbi pons erat
sublucius qui iam sancte Marię vo-
citur ut aiunt quo iter ab ianicu-
lo in fora ducebatur. De quo Oui-
li. i. facti. inquit. Vtq; leuis custos ar-
millis capta sabinis ad summę. ta-
citos duxerit arcis iter.

f **SICCAMBROS**. Augustus
germanos vltra albam submouit
ex quibus Sueuos & Sicambros
dedentes se traduxit in Galliam. at-
q; in proximos rheno agris collo-
cauit Auctor est Suetonius. Latius
tamen Lucius florus scribit. Fero-
ces autem ideo dixit. quia antequā
caperentur centuriones romanos
qui ad stipendia missi erant tentos
crucibus defixere.

g **QVO** nihil. Nec aureo seculo
similem cesari virū natū. uisse aut
nasci potuisse dicit si in eum statū
tempora recurrant.

h **CONCINES**. Repetitio est. ca-
nes etiam dies festos et ludos publi-
cos quos populus romanus pro
reditu cesaris vouebat.

i **FORVMQVE** litibus orbū.
Hoc dicit propter ferias. Nam ali-
quando propter aliquem tumul-

Grata carpentis thima per laborem
quia equo abundas

Plurimum circa nemus vuidiq;
magni laboris humili ingenio

Tyburis ripas; operosa paruus
compono.

Carmina fingo
tu antoni stilo

Concines maiore poeta plectro
augustum vacat

Cesarem quandoq; trahet feroces
ad arcem capitolinam debita

Per sacrum diuum merita decorus
laurea corona.

Fronde sicambros
cesare

Quo nihil maius meliusue terris
ppriq;

Fata donare boniq; diui

Nec dabunt; quamuis redeant in aurū,
iniquū.

Tempora prisca
publicas ferias

Concines letosq; dies & vrbis
.i. de

Publicum ludum super impetrato

Fortis augusti reditu forumq;
plurimum

Litibus orbum
.i. tale ve dignū sit qd audiarur

Tum meę si quid loquar audiendum
addecet tuo poemati

Vocis accedet bona pars & o sol
a periculis ere pro

Pulchro o laudande canam recepto
ego horati

Cesare foelix
vox leticie.

Teq; dum procedis io triumphe

Non semel dicemus io triumphe
nota figura vt pars in frustra secant. p. di

Ciuitas omnis dabimusq; diuis
reditum enim prestentibus.
Tura benignis.

tum cessabat pretor a iure dicendo
& illa vacuatio iustitiam diceba-
tur. Aliquando propter magnam
aliquam felicitatem & ille ferie di-
cebant que erant imperatiue. Nam
feriarum alie dicebantur statue. que
erant omnibus communes & certis
mensibus ac diebus celebrabant et
in fastis adnotate erant. vt agona-
lia carmentalia. & Iupercalia. Alie
erant conceptiue que & ipse quoti-
annis a sacerdotibus vel magistra-
tibus concipiebantur. sed non sem-
per incertos dies vt superiores. vt
sunt latine. sementine paganalia &
compitalia. Alie sunt imperatiue.
Verū iste nec certis diebus nec sem-
per singulis annis imperabantur.
Sed imperabant illas consules aut
pretors quociens aut victoria. aut
aliquid letū veniebat. vt he de qui-
bus nunc poeta meminit. Alie de-
niq; sunt nūdine paganorum &
rusticorum quibus cōueniunt ne-
gociis propriis vel mercibus pro-
uisuri.

k **TVM** meę si. Sub fuga arro-
gantę etiam laudes cesari. dicitur
promittit vt Vir. O mihi tam longę
mane pars vltima vite. Spiritus
& quantum sat erit tua dicit
refacta.

l **O SOL**. Solem pro die positum
quo victo cesar ingressus est vrbem.
Tris adeo incertos cęca caligine so-
les erramus.

m **IO** triumphe. Ad ipsum que-
si triumphū loquitur sacra inuo-
catione. que io dicebatur. vt io ma-
tres audite.

n dicit
min
per
im
vict

o dilig
guo

P
pon
serit

r Q
homi
sit pp
sibi a
arbit
bus i
Nā s
tutē a
nisi n
in his
nō is
syden
pietē
rubē
nē ig
le. Er
mene
hec st
studi
gratū
eile fa

n TE decem tauri. Hoc ad iuliu dicit. Ad honorem eni maioru nu minum pertinent siue potentium personarum. si magnis victimis immoletur. vt & maxima taurus victima.

o LARGIS herbis. Vt ostendat diligenter a se nutrir vt hostia pinguior sit.

^{ultum}
Te decem tauri totidemq; vacce:
^{horatum}
Me tener soluet vitulus relicta

Matre qui largis iuuenescit herbis
^{a me vno pmissa}
In mea vota

p Fronte curuatos imitatus ignes
Tertium lune referentis ortum

^q
^{signum}
Qua notam duxit niueus videri
Cetera fuluus.

p FRONTE curuatos. Ostendit in eo talia esse cornua. qualiavideamus in luna in tertio diea suo nouilunio.

q QVA notam duxit. Vitulum fuluum designat sed cui ex albo in fronte nota fit.

Argumentum odes. III.

p Robat quencunq; nascentem Melpomene placido lumine viderit nulli rei vacaturum preterquam poetice: indeq; nobilem fieri. vt et sibi accidit qui quidem a romanis inter vatuum choros ponebat; Cūq; digito etiā mōstraretur viueret & placeret Melpomenes munus & beneficium esse asserit. Hoc dicit vsq; ad finem.

Ode. III. Ad Melpomenen.

r QVEM tu mel. Quāuis solus homo ex cūctis aiantibus si iuris sit ppter animi diuinitatē & liberū sibi a rerū oium cōditore; cōcessū arbitriū. tñ non parū in mukis rebus interest quo sydere. nati sumus Nā & si nulla vi stellarū. aut in virtutē aut viciū inuiti trahi possum; nisi noster accedat assensus. tamen in his que corporis & fortunę sūt nō isulse dixit Iuue. Distat eni que sydera te accipiāt mō primos inci piētē edere vagit. et ad huc a matre rubētē quietā et acumē et hebetudī nēi geni nō minima ex pte dāt stelle. Ergo si quē a genesi sua melpomene. i. cōfiguratio illa stellarū. vñ hec studia danē benignitate aspexerit. hic profecto reliquis studiis cōtēptis totū se musis tradet. quo in loco se in musas gratū ostēdit poeta cū quicquid in se boni habeat. id ab illis esse fateat. hac ode signat et affirmat studio poetico deditū

^r
^{p. n. muse ad quam scribit.}
Vem tu melpomene semel
^{qui deditus ē}
^{arte poetice}
Nascentē placido lumine videris.
^{.i. labor: susceptus in ludis ischmij.}
Illum non labor ischmij
^{laturum faciet}
Clarabit pugilem: non equus impiger
^{quadrigali ceteramine}
Curru ducet achaico
^{disciplina militaris.}
^{delphica lauro.}
Victorem: neq; res bellica desijs

nulli posse alii rei vacare. deinde deorum subiungit laudes.
f LABOR isthmij. Isthmos aliter terra angusta inter duo maria. vt inter egeum & ionium. vbi sita est corynthus ibi aut isthmia celebrabant. Ludi quidē in honorem neptunii.
t CVRRV achaico. Currule certamē itelligit in pisea regione apud eliden de quo Iatius ode. i. li. i.
v NEQVE res bellica. Ordo est illum quē tu o melpomene nascentem videris placido lumine non labor isthmij clarabit pugilem. & non impiger equus ducet victorē in curru achaico. neq; res bellica ostendet capitolio ducem o: natum delijs folijs idest phoebeis. idest non ducet triumphantem in capitolium quia cōtuderit tumidas minas regum. idest. compresserit minantes. & superbos reges.

Liber Quartus

x QVOD regnū tumidas quod
vinctos reges in triumpho pompa
ad capitolium ducat. nam & vi-
ctores duces lauro coronabantur.

y SED que tybur. q. d. non his
omnibus fortibus factis claruerit
sed descriptionibus locorum vel
fulminum per poeticam nobilitatē

z ROME principis vrbū. Au-
gustum vel priuignum eius signi-
ficat. siue posteritatem romanam
a qua se inter poetas numerādum
promittit.

a ET iam dente. In virtute se &
laude ait maleloquia & inuidiam
superasse. Salustius gloria inuidiā
victi.

b OMVTIS. O musa que po-
tentia tua & muta animalia obles-
tare facis. aut propter Arionem

Ornatum folijs ducem
supercas

Quod regum tumidas cōtuderit minas

Ostendit capitolio.

apud quos solent poete componere.

Sed que tybur aque fertile prefluunt

Et spisse nemorum come

componere

.i. alcaico vel lesbio

Fingent eolio carmine nobilem;

Rome principis vrbium

.i. romana stirps

Dignatur soboles inter amabiles

poetarum

Vatum me ponere choros.

ego horatius

Et iam dente minus mordeor inuido

pulchre & vultuone.

O testudinis aureę

sq. musa fontis

o musa melpomene

componis

Dulcem que strepitum pieri temperas:

musa

O mutis quoq; piscibus

dulcedinem cantus

Donatura signi si libeat sonum

.i. munus mihi a te datum

Totum muneris hoc tui est

ego horatius

Quod monstror digito p̄tereuntium

.i. lyricus poeta.

Romane fidicem lyre,

q. d. si tantū placeo

Quod spiro: & placeo: si placeo: tuū est.

quem cyhara in mari canentem
delphines secuti dicuntur. Virgil.
Orpheus in syluis inter delphinas
arion.

c TOTVM muneris &c. Tot-
tum hoc quod monstror a prece-
rentibus digito fidicem romane
lyre idest poeta lyricus in romana
lingua & quod spiro. i. viuo. et quod
placeo si placeo. idest verū est quod
placeam. est tui muneris idest mu-
nus mihi ad te datum.

d QVOD spiro. idest viuo. sed
non dixit viuo nisi quod sum in
aliqua fama. Nam qui sine fama
degunt illorum vita morsq; ut ait
Salustius iusta quoniam de vtraq;
q; filetur.

Argumentum odes. iiii.

h Ac ode & aquile & leoni comparat Drusum tyberi fratrem ob eius in hostes strenuitatem do-
muerat nāq; rhetos & Vindelicos: eiusdē quoq; maiorū gesta in ei⁹ etiā laudē cōmemorat. h. d.

e Q
sum
cuius
tum h
pit. D
delico
raur. C
le & le
alter n
obtime
instru
deorum
aues. E
nimed
vigor p
scium

d FV
gant fo
mine ex
iouis co
libro. x

e PRI
appellat
ris omni
tius om

De. III. de Drusi Laudibus

e QVALEM ministrum. Dru-
sum laudat priuignum Augusti,
cuius gratia institutum fuit quar-
tum hunc librum scribendum suscep-
sit. Drusus in alpibus rhetos vin-
delicos populos asperimos supe-
rauit. Comparat ergo illum Aquila
& leoni. quorum altera inter aues
alter inter quadrupedes regnum
obtinere. Ordo. Qualem alitem mi-
nistrum fulminis. Cui iupiter rex
deorum permisit regnum in vagas
aues. Expertus fidelem in flauo ga-
nime. olim iuuentas & patrius
vigor propulit nido laborum in-
scium & c.

d FULMINIS ministrum. Ne-
gant solam aquilam vnquam ful-
mine exanimatam. ideo armigeram
iouis consuetudo indicauit vt pl.
libro. x.

e PREMISIT regnum. Rex autem
appellatur hic ales quoniam ceteris
omnibus sit generosior. & al-
tius omnibus volet.

q Valem ministrum fulminis alitem
aquilam
da incertis
sedibus vagantur.
Cui rex deorum regnum in aues vagas

e Permisit expertus fidelem
pincerna deorum
Iupiter in ganimede flauo:
nam non degenerat a parente

Olim iuuentas & patrius vigor
in metaphora aequile p durauit.
dicendo nido laborum p familia nobillu f
Nido laborum propulit inscium
simile veruit imbuterum ver

Vernique iam nymbis remotis
in consuetum nsum ad pmo volatus aequile
ad huc aerem & ventos timens
Insolitos docuere nisus
g vt agnos rapiat.

Venti pauentem; mox in ouilia

Demisit hostem inuidus impetus

abstantes.
Nunc in reluctantes dracones
vr ite sibi esca

Egit amor dapis atque pugnae.
belli
pinguis

h Qualemue letis caprea pascuis
Intenta; fulue matris ab vberibus
Iam lacte depulsum leonem
adhuc inconsueto ad praedam
Dente nouo peritura videt;

f INSCIVM laborum. Quia non
dum volauerat. vnde addidit inso-
litos nixus. q d. quod sit opus ma-
iori nixu. quia insolens volandi sit.
g MOX in ouilia. Vt agnos rap-
iat. In quo notat generositas. quia
in primis volatibus adhuc inscia
rerum sola generositate talem pre-
dam perat.

h QVALEMVE letis. ordo
est. qualemue leonem iam lacte de-
pulsum ab vberibus fulue matris ca-
prea intenta letis pascuis videt peri-
tura nouo dente. Alia comparatio
& in omnibus superiori similima.
Ergo talem videre rheti drusum.
qualem leonem videt in letis pascu-
is caprea intenta propter timorem
ab vberibus fulue matris leonem iam
depulsum lacte. id est qui ad floren-
tem validamque etatem ex minori
iam peruenit Videt ergo hunc ca-
prea peritura nouo dente id est de-
te leonini cauli nondum in alia pre-
da exercitato.

i NOVO dente. Adhuc enim
nunquam cedem commiserant le-
onis parui dentes.